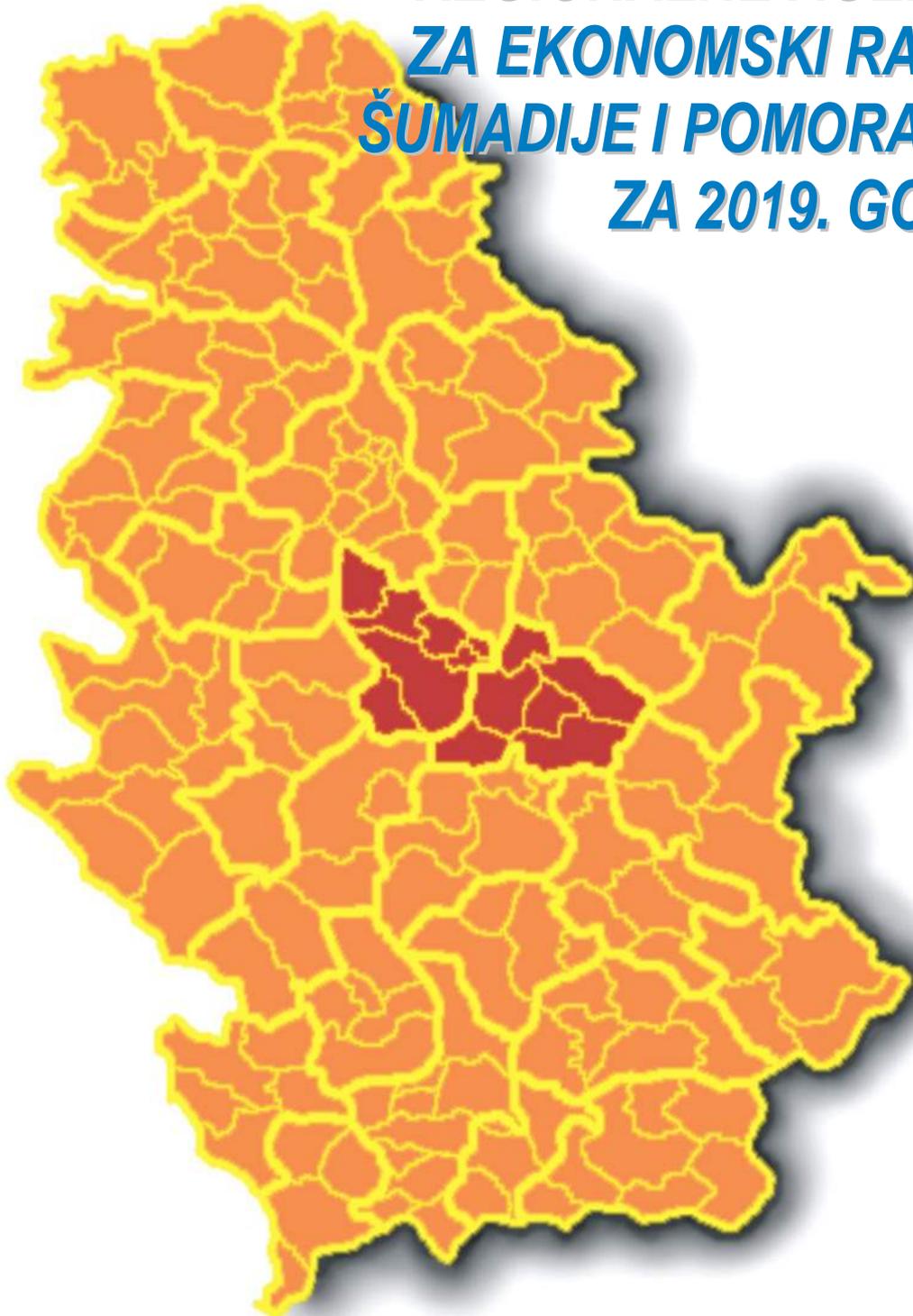

GODIŠNJI IZVEŠTAJ

**REGIONALNE AGENCIJE
ZA EKONOMSKI RAZVOJ
ŠUMADIJE I POMORAVLJA
ZA 2019. GODINU**

Januar, 2020

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

SADRŽAJ

---

1. RAZVOJ I POZICIONIRANJE REDASP.....	3
2. RAZVOJ KAPACITETA TERITORIJE ZA PRIVLAČENJE INVESTICIJA.....	16
3. RAZVOJ REGIONALNE INFRASTRUKTURE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	18
4. RAZVOJ INOVATIVNOSTI I KONKURENTNOSTI PRIVREDE.....	20
5. RAZVOJ RURALA I AGROBIZNISA.....	30
6. RAZVOJ TURIZMA I SPORTA.....	34
7. PODRŠKA RAZVOJU KULTURE I OBRAZOVANJA.....	37
8. PODRŠKA UNAPREĐENJU SISTEMA ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE	38
9. UNAPREĐENJE KAPACITETA TERITORIJE ZA PLANIRANJE I APSORPCIJU SREDSTAVA IZ RAZVOJNIH FONDOVA	39

1. RAZVOJ I POZICIONIRANJE REDASP

Programske aktivnosti:

- 1.1. Razvoj odnosa sa osnivačima
- 1.2. Razvoj odnosa sa lokalnim i regionalnim zainteresovanim stranama
- 1.3. Razvoj odnosa sa nacionalnim zainteresovanim stranama
- 1.4. Razvoj međunarodnih odnosa
- 1.5. Razvoj tehničkih kapaciteta REDASP
- 1.6. Razvoj ljudskih kapaciteta redasp
- 1.7. Obezbeđivanje prostora za rad REDASP

1.1. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ ODNOSA SA OSNIVAČIMA

Podaktivnosti:

- 1.1.1. Posete opštinama/gradovima i održavanje konsultativnih sastanaka sa opštinskim/gradskim rukovodstvom
- 1.1.2. Regulisanje statusa osnivača RPK Kragujevac i OUP Sloga

1.1.1. Posete opštinama/gradovima i održavanje konsultativnih sastanaka sa opštinskim/gradskim rukovodstvom

Aktivnost Održavanje bilateralnih sastanaka

Rezultati Tokom 2019. godine održano je ukupno 23 sastanka sa opštinskim/gradskim rukovodstvima. U periodu od 16. do 19. januara 2019. na međunarodnom sajmu regionalnog turizma Regiontour 2019 u Brnu, a u okviru projekta «Preparation of two regions, (1) Srem (7 municipalities) and (2) Sumadija with Pomoravlje (13 municipalities) for DMO establishment, defining of tourism space and technical support for entities that sell destinations the targeted regions» prezentovana je Integrisana turistička ponude Šumadije i Pomoravlja/Srema kao i investicioni potencijali teritorija.

Svoj doprinos promociji teritorija i njihovih potencijala pored predstavnika REDASP dali su predstavnici lokalnih samouprava Šumadije i Pomoravlja koji su osim na zajedničkom štandu učestvovali i u direktnim sastancima sa južnomoravskim institucijama: direktoratom Južnomoravske regije, Inovativnim centrom Južnomoravske regije, Turističkom organizacijom Južnomoravske regije, Privrednom komorom, Komitetom za međunarodne odnose, kao i sa Regionalnom agencijom za razvoj Južnomoravske regije. U periodu od 11. do 13. novembra 2019. organizovana je Studijska poseta i prezentovanje najboljih praksi u oblasti održivog razvoja turizma i brendiranja destinacije na teritoriji centralne Srbije, Šumadije i regije Vojvodine za predstavnike lokalnih samouprava Šumadije i Pomoravlja.

Aktivnost Potpisivanje godišnjih aneksa ugovora o članarini sa definisanim setom usluga

Rezultati Kako su u januaru 2019. istekli opšti Ugovori o članarini koji su osnov u procesu reakreditacije regionalnih razvojnih agencija za poslove regionalnog razvoja (shodno Uredbi o utvrđivanju uslova, kriterijuma i načina akreditacije za obavljanje poslova regionalnog razvoja), pripremljeni su i zaključeni Opšti Ugovori i Aneksi Ugovora o članarini za 2019. godinu sa svim osnivačima. Naplata članarine u 2019. je 100%, izmireni su svi dugovi osnivača prema REDASP.

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

1.1.2. Regulisanje statusa osnivača RPK Kragujevac i OUP Sloga

Aktivnost Prilagođavanje osnivačkih akata u skladu sa promenom statusa RPK Kragujevac i OUP Sloga

Rezultati

- S obzirom na promenjen Zakon o privrednoj komori ("Sl. glasnik RS", br. 112/2015) i time promenjen status regionalnih privrednih komora, i shodno odluci Skupštine upućen je dopis PKS sa zahtevom za izjašnjenje o nameri Privredne komore Srbije da kao pravni naslednik Regionalne privredne komore Kragujevac nastavi angažovanje i obaveze u okviru privrednog društva. Nakon dobijanja saglasnosti od strane PKS promenjeni su podaci u APR i zaključen opšti Ugovor o članarini.
- Sa OUP Sloga je zaključen opšti Ugovor o članarini.

1.2. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ ODNOSA SA LOKALNIM I REGIONALNIM ZAINTERESOVANIM STRANAMA

Podaktivnosti:

1.2.1. Razvoj saradnje sa Upravnim okruzima

1.2.2. Razvoj odnosa sa Univerzitetom u Kragujevcu

1.2.3. Razvoj odnosa sa Nacionalnom službom za zapošljavanje

1.2.4. Razvoj odnosa sa Direkcijom za urbanizam Kragujevac

1.2.5. Razvoj odnosa sa Centrom za poljoprivredu i ruralni razvoj Kragujevac

1.2.1. Razvoj saradnje sa Upravnim okruzima

Aktivnost Uključivanje Šumadijskog UO u realizaciju projekata u okviru Programa regionalnog i ruralnog razvoja u Srbiji (SDC)

Na Savetu Šumadijskog okruga održana je prezentacija novog zakona o planskom sistemu Republike Srbije kao i mera za podršku razvoju malih i srednjih preduzeća i preduzetništva.

Rezultati Šumadijski upravni okrug je jedan od ključnih partnera u okviru inicijative "Razvoj teritorijalnog identiteta regije Šumadija kroz podršku ključnim sektorima ruralne ekonomije" realizovane kroz implementaciju 4 regionalna projekta u okviru Programa podrške ruralnom i regionalnom razvoju u Republici Srbiji. Definisan je model komunikacije i saradnje na relaciji UO – REDASP – lokalne samouprave po pitanju razvoja novih planskih dokumenta kao i potrebe da se delegiraju delovi uprava za podršku povećanoj apsorpciji sredstava za razvoj preduzetništva.

1.2.2. Razvoj odnosa sa Univerzitetom u Kragujevcu

Aktivnost Definisane modele saradnje u okviru programa Horizon 2020 i izrade nove strategije razvoja regiona

Rezultati Održan sastanak sa rektorom Univerziteta tokom koga su razmatrane mogućnosti za unapređenja saradnje. Definisane su oblasti programe Horizon 2020 u okviru kojih je moguće razvijati zajedničke projekte. Utvrđen je model saradnje u okviru evaluacije postojeće i razvoja nove regionalne strategije.

Aktivnost Uključivanje Univerziteta u predloge projekata za DTP i ADRION programe kao pridruženi partner.

Rezultati Univerzitet je bio uključen u predlog projekta 3DPTV po pozivu programa DTP. Projekat nije odobren.

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

1.2.3. Razvoj odnosa sa Nacionalnom službom za zapošljavanje

Aktivnost Realizacija programa obuka sa filijalama NSZ u Kragujevcu

Rezultati U saradnji sa NSZ filijalom Kragujevac održano 6 obuka u Kragujevcu na temu Obuka za početnike u biznisu za nezaposlena lica (potencijalne korisnike podsticajnih sredstava NSZ). Ukupan broj polaznika – 62.

1.2.4. Razvoj odnosa sa Direkcijom za urbanizam Kragujevac

Aktivnost Podrška u pripremi dokumentacije za novi autoput Vož Karađorđe

Rezultati Direkciji za urbanizam je dostavljena kompletna dokumentacija vezana za projekat autoputa koja je razvijana u prethodnom periodu za saobraćajnicu koja se u prethodnoj nomenkaturi putnih pravaca vodila pod nazivom put M4.

1.2.5. Razvoj odnosa sa Centrom za poljoprivredu i ruralni razvoj Kragujevac

Aktivnost Razvoj predloga projekta i realizacija zajedničkih aktivnosti

Rezultati U saradnji sa Centrom za poljoprivredu i ruralni razvoj, realizovane su sledeće aktivnosti:

- razvijen je predlog projekta «Unapređenje prodaje tipičnih poljoprivrednih i zanatskih proizvoda», u okviru konkursa koji je raspisala Ambasada Republike Poljske.
- pružena podrška asocijaciji proizvođača rakije «Šumadijska rakija» u organizaciji Drugog ocenjivanja kvaliteta voćnih rakija u Kragujevcu i organizaciji Prvog Šumadijskog festivala rakija u Kragujevcu
- započeta realizacija aktivnosti na uspostavljanju Lokalne akcione grupe u Šumadiji

1.3. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ ODNOSA SA NACIONALNIM ZAINTERESOVANIM STRANAMA

Podaktivnosti:

1.3.1. Razvoj saradnje sa Ministarstvom privrede i Razvojnom agencijom Srbije

1.3.2. Razvoj saradnje sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

1.3.3. Razvoj saradnje sa Ministarstvom zaštite životne sredine

1.3.4. Razvoj saradnje sa Ministarstvom trgovine, turizma i telekomunikacija

1.3.5. Razvoj saradnje sa Ministarstvom zdravlja

1.3.6. Razvoj saradnje sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

1.3.7. Razvoj saradnje sa Ministarstvom za evropske integracije

1.3.1. Razvoj saradnje sa Ministarstvom privrede i Razvojnom agencijom Srbije¹

Aktivnost Potpisivanje ugovora o realizaciji seta standardnih usluga za 2019. godinu.

Rezultati 1) U februaru REDASP je potpisala Ugovor i u junu Aneks ugovora o međusobnim odnosima u sprovođenju Programa standardizovanog seta usluga za mikro, mala i srednja preduzeća i preduzetnike u 2019. godini. U skladu sa Programom, standardizovani set usluga REDASP je bila u obavezi da pruži šest grupa standardizovanih usluga:

1. informacije;
2. obuke;
3. savetodavne usluge;
4. mentoring;

---

¹ Detaljni opisi dati u delovima koji se odnose na saradnju sa opštinama i realizaciju seta standardnih usluga za MSP

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

5. promocije

6. terensku kontrolu u okviru Programa podrške malim preduzećima za nabavku opreme u 2017. godini i Programa podrške malim preduzećima za nabavku opreme u 2018. godini

2) U oktobru REDASP je potpisala Ugovor o realizaciji Programa standardizovanog seta usluga koje sprovode akreditovane regionalne razvojne agencije u 2019. godini. U skladu sa Programom standardizovanog seta usluga REDASP je bila u obavezi da JLS pruži sledeću uslugu:

1. pripreme i sprovođenja međunarodnih, regionalnih i lokalnih razvojnih projekata u 2019. godini.

Aktivnost Sprovedeno vrednovanje rada REDASP.

Rezultati Komisija za vrednovanje rada akreditovanih regionalnih razvojnih agencija za 2018. godinu, ocenila je rad Regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja iz Kragujevca ocenom "odličan".

Vrednovanje rada akreditovanih razvojnih agencija se sprovodi na godišnjem nivou; REDASP je svake godine ocenjena najvišom ocenom.

Aktivnost Učešće na 4 Međunarodnom forumu o saradnji u Tesliću, Republika Srpska

Rezultati Na 4. Međunarodnom forumu o saradnji 9. novembra 2019. koji su organizovali Razvojna agencija Srbije, Razvojna agencija za MSP Republike Srpske i Privredna komora Srbije, dva predstavnika REDASP su učestvovala u radnom delu.

Aktivnost Potpisivanje ugovora o saradnji sa Fondom za razvoj Republike Srbije i sprovođenje monitoringa korisnika programa Fonda.

Rezultati U februaru 2019. godine je potpisan Ugovor sa Fondom za razvoj RS o regulisanju međusobnih prava i obaveza u postupku kontrole odobrenih kredita.

Aktivnost Realizovanje ugovora o monitoringu korisnika kredita sa Fondom za razvoj Republike Srbije.

Rezultati U skladu sa ugovornim obavezama sa Fondom za razvoj RS sprovedene su terenske kontrole korisnika kredita. Izrađeni završni izveštaji o realizovanim aktivnostima i dostavljeni Fondu za razvoj RS.

Realizovane monitoring aktivnosti za 51 korisnika sredstava Fonda za razvoj i Ministarstva privrede.

Aktivnost Sprovođenje reakreditacije REDASP na period od 5 godina.

Rezultati Akreditaciona komisija Razvojne agencije Srbije, po podnetom zahtevu REDASP, a po sprovođenju neophodnih radnji uz konstataciju da je Zahtev kompletan i u propisanom roku, 5.6.2019. donela je Rešenje o obnavljanju akreditacije Regionalnoj agenciji za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja za obavljanje poslova razvoja i unapređenja regionalnog razvoja.

Ovim Rešenjem, Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, akreditovana je za poslove regionalnog razvoja u narednom periodu od 5 godina.

1.3.2. Razvoj saradnje sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Aktivnost Uključenost REDASP u realizaciju IPARD mera i nacionalnih programa.

Rezultati

- U saradnji sa Regionalnom asocijacijom proizvođača rakije "Šumadijska rakija" je izrađen predlog mera za sektor proizvodnje jakih alkoholnih pića. Predlog mera dostavljen Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede kako bi se unapredile postojeće nacionalne mere za podršku proizvođačima voća i jakih

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

alkoholnih pića.

- U saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange) koji predstavlja instrument Evropske Komisije za pružanje tehničke pomoći i razmenu informacija u cilju sprovođenja politika i standarda EU, organizovana je dvodnevna radionica u Kragujevcu i Rekovcu: „Priprema i podrška potencijalnim lokalnim akcionim grupama u okviru IPARD-a“.

Aktivnost Promena IPARD programa u domenu pristupa proizvođača vina na bazi nacionalne studije vinarstva koju je izradila REDASP.

Rezultati U okviru Projekta IMPULS Wine izrađena je nacionalna studija "Analiza sektora proizvodnje i prerade grožđa i proizvodnje vina" kao polazna osnova za modifikaciju IPARD II Programa RS, kao jednog od najznačajnijih instrumenta za podizanje konkurentnosti i dostizanje evropskih standarda. Na inicijativu REDASP, Nacionalni komitet za monitoring IPARD-a, nakon diskusije, usvojio je inicijativu kojom je obuhvat IPARD II Programa RS proširen i na sektor vinogradarstva i proizvodnje vina.

1.3.3. Razvoj saradnje sa Ministarstvom zaštite životne sredine

Aktivnost Realizovan projekat "Akcioni plan za jednak pristup vodi i sanitaciji u Šumadiji i Pomoravlju".

- Rezultati**
- Projekat je u ugovorenom roku završen i predat, odobren je završni izveštaj. Na sastanku Zajedničkog tela za praćenje sprovođenja Protokola o vodi i zdravlju održanom 27. februara 2019. Akcioni plan je prezentovan i jednoglasno usvojen.
  - Učešće u razvoju publikacije „Kapitalizacija nalaza i naučenih lekcija u oblasti podjednakog pristupa vodi i sanitaciji u skladu sa Protokolom o vodi i zdravlju“. Podaci za Republiku Srbiju sadrže glavne preporuke, procenu pristupa vodi i sanitaciji, kao i profil zemlje.

Aktivnost Učešće u radu Nacionalne radne grupe za PEP

Rezultati Po pozivu ministarstva, učešće na francusko-srpskom sastanku na temu razmene iskustava u oblasti nacionalnog akcionog plana za transport, zdravlje i životnu sredinu održanom u Parizu 11. jula 2019.

Aktivnost Priprema i predlog nastavka aktivnosti u okviru projekata "Integrirani sistem za upravljanje vodosnabdevanje i otpadnim vodama u Pomoravskom okrugu".

Rezultati U cilju utvrđivanja statusa projekta održan je sastanak kome su prisustvovali predstavnici JLS/JKP iz Čuprije, Paraćina, Rekovca i Svilajнца, predstavnici Ministarstva za zaštitu životne sredine, ekspertski tim programa EISP 2 i predstavnici REDASP-a.

Lokalne samouprave su realizovale neke od projektom predviđenih investicija i izradile jedan deo potrebne projektne tehničke dokumentacije. Izrađen je rezime navedenih aktivnosti u kontekstu intervencija predviđenih projektom i predat ekspertskom timu i Ministarstvu za zaštitu životne sredine.

Ekspertski tim EISP 2 će izraditi screening izveštaj koji će sadržati predlog narednih koraka za nastavak realizacije projekta. Izveštaj se očekuje do kraja januara 2020. godine.

Aktivnost Priprema i predlog sporazuma o saradnji u oblasti zaštite životne sredine sa akcentom na Poglavlje 27 pregovaračkog procesa sa EU.

Rezultati Sporazum o saradnji je pripremljen i predat ministarstvu u ime Srpske asocijacije regionalnih razvojnih agencija.

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

1.3.4. Razvoj saradnje sa Ministarstvom trgovine, turizma i telekomunikacija

Aktivnost Predlog modela za formiranje i funkcionisanje destinacijskih menadžment organizacija na bazi pilot projekta u okviru PRRR programa.

Rezultati

- 1) Izrađen Predlog modela i strukture Destinacijske menadžment organizacije za makro destinaciju Šumadija i Pomoravlje uz konsultacije sa Ministarstvom.
- 2) Predstavnici Ministarstva učestvovali na zajedničkom nastupu delegacije Šumadije i Pomoravlja na sajmu turizma «Regiotour 2019» u Brnu, 17.-20.01.2019

Aktivnost Učešće Ministarstva u realizaciji projekta "Five senses" iz Jadransko Jonskog transnacionalnog programa u ulozi pridruženog partnera.

Rezultati REDASP je kao član međunarodnog konzorcijuma 2018. godine počela sa realizacijom aktivnosti na projektu «Building the ADRION Brand Name in Tourism: Indulging all Five Senses (5SENSES)» koji se realizuje u okviru ADRION Transnacionalnog programa, a koфинansira sredstvima EU.

- Potpisan Ugovor o partnerstvu na realizaciji projekta ADRION 5 SENSES
- Predstavnici Ministarstva učestvovali u procesu konsultacija za izradu Strategije razvoja integrisane i multisenzorne turističke ponude
- Predstavnici Ministarstva učestvovali na događajima organizovanim u okviru projekta: Regionalna konferencija – konsultacije za finalizaciju Strategije 22.03.2019. i Studijska poseta i seminar 12-13.11.2019.

Aktivnost Izrada predloga projekata za razvoj lovnog turizma.

Rezultati Na osnovu analize potreba i inicijative za unapređenje uslova za razvoj lovnog turizma na teritoriji Šumadijskog okruga, izrađena je projektna aplikacija „Međuopštinski projekat za razvoj lovnog turizma na teritoriji Šumadijskog okruga“. projektna aplikacija je odobrena od strane Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija.

1.3.5. Razvoj saradnje sa Ministarstvom zdravlja

Aktivnost Učešće u Zajedničkom telu za sprovođenje Protokola o zdravlju i vodi

Rezultati Predstavnici REDASP su učestvovali regularno u radu Zajedničkog tela za sprovođenje Protokola o zdravlju i vodi

Aktivnost Usvajanje Akcionog plana za unapređenje jednakog pristupa vodi i sanitaciji u Šumadiji i Pomoravlju

Rezultati Shodno projektnom zadatom vremenskom okviru, finalna verzija Akcionog plana je završena i nakon konsultacija sa članovima Zajedničkog tela za praćenje sprovođenja Protokola o zdravlju i vodama, Akcioni plan je prezentovan na sastanku Zajedničkog tela održanom 27. februara i jednoglasno usvojen.

1.3.6. Razvoj saradnje sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Aktivnost Uspostavljanje saradnje u domenu izrade i praćenja realizacije regionalnih prostornih planova

Rezultati Predstavnici Srpske asocijacije regionalnih razvojnih agencija su na sastanku sa predstavnicima ministarstva predložili model saradnje u domenu izrade i praćenja realizacije regionalnih prostornih planova.

1.3.7. Razvoj saradnje sa Ministarstvom za evropske integracije

Aktivnost Realizacija sporazuma o saradnji kroz definisanje i sprovođenje seta usluga za ministarstvo u oblastima: promocija, informisanje, obuke i identifikacija i priprema projekata

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

- Rezultati**
- Tokom 2019. godine održano je 5 konsultativnih sastanaka sa predstavnicima MEI;
  - Učešće u radu Nacionalnog konventa o EU: na sednici Vlade 4.4.2019. usvojen Akcioni plan za pregovaračko poglavlje 22 i ta verzija Akcionog plana poslata Evropskoj komisiji. Naredni korak je priprema pregovaračke pozicije;
  - Davanje doprinosa u Pripremi analize finansijskog kapaciteta Srbije u okviru projekta Podrška reformi javne uprave, EU komponenta Podrška pregovorima;
  - Učešće na seminaru „Kohezionna politika Evropske unije u novoj finansijskoj perspektivi 2021 - 2027“ održanom 23.04.2019;
  - Učešće na prezentaciji nacrtu Analize “Glavni izazovi i preporuke za obezbeđivanje nacionalnog sufinansiranja Strukturnih fondova Evropske unije i Kohezionog fonda u Srbiji”, održanoj 08. oktobra 2019;
  - Učešće na radionici Fondovi Evropske Unije namenjeni privrednom razvoju koju je organizovalo Ministarstvo za evropske integracije i na kojoj su predstavljeni programi Evropske unije namenjeni podršci privrednom razvoju u Srbiji, a koji će biti na raspolaganju našim privrednicima u narednom periodu. Direktor Regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, Nenad Popović govorio je o značaju procesa EU integracija za ravnomerni teritorijalni razvoj.

Aktivnost Priprema i apliciranje sa jednim projektom u saradnji sa Ministarstvom

Rezultati Pripremljen projekat Jačanje kapaciteta institucija na pilot teritoriji Šumadije i Pomoravlja u oblasti Kohezione politike EU.

1.4. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ MEĐUNARODNIH ODNOSA

Podaktivnosti:

1.4.1. Saradnja sa EURADA

1.4.2. Razvoj saradnje sa Skupštinom evropskih regija (AER)

1.4.3. Saradnja sa ILS LEDA

1.4.4. Saradnja sa WBF

1.4.5. Saradnja sa SDC

1.4.6. Saradnja sa UNOPS

1.4.7. Saradnja sa Južnomoravskom regijom

1.4.8. Saradnja sa UNECE

1.4.9. Saradnja sa USAID

1.4.10. Priprema predloga projekata za otvorene pozive

1.4.1. Saradnja sa EURADA

Aktivnost Obnovljeno članstvo u asocijaciji

Rezultati Obnovljeno je članstvo u asocijaciji EURADA. Na konferenciji „Teritorijalna kohezija i ravnomerni razvoj“ održanoj 17.4.2019. godine u Beogradu. Iskustva o perspektivama i instrumentima teritorijalne kohezije predstavio je zamenik direktora Evropske asocijacije razvojnih agencija - EURADA, g. Esteban Pelajo.

Aktivnost Razvoj jednog zajedničkog projekta sa EURADA

Rezultati Podrška u razvoju projekta EURADA pod nazivom Q-HERITAGE u okviru H2020 poziva TRANSFORMATIONS-16-2019: „Socijalna platforma o proceni uticaja i kvalitetu intervencija u evropskim istorijskim okruženjima i lokacijama kulturne baštine“. Glavni cilj je razviti kvalitetne preporuke za intervencije u oblasti kulturnog nasleđu koje će Evropska komisija koristiti kao alat za utvrđivanje svojih politika o kulturnom nasleđu i dodelu strukturalnih fondova. Očekuju se rezultati.

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

Aktivnost Organizovanje potpisivanja sporazuma o saradnji Srpska asocijacija regionalnih razvojnih agencija (SARRA) - EURADA.

Rezultati Na konferenciji „Teritorijalna kohezija i ravnomerni razvoj“, koju su zajednički organizovali Srpska asocijacija regionalnih razvojnih agencija - SARRA i projekat “Podrška ruralnom i regionalnom razvoju u Republici Srbiji”, 17. aprila 2019. godine u Beogradu, potpisan je i memorandum o pristupanju Srpske asocijacije regionalnih razvojnih agencija organizaciji EURADA.

1.4.2. Razvoj saradnje sa Skupštinom evropskih regija (AER)

Aktivnost Razvoj jednog zajedničkog projekta sa članicama AER.

Rezultati Saradnja sa AER-om se odvija regularno i podrazumeva redovnu razmenu informacija i planova. REDASP u svojstvu pridruženog člana učestvuje u aktivnostima.

1.4.3. Saradnja sa ILS LEDA

Aktivnost Razvoj projekta u oblasti crowdfunding sa ILS LEDA

Rezultati U okviru Erasmus plus poziva, a u saradnji sa ILS LEDA napisan je i predat predlog projekta «Exploring the potential of crowdfunding for LEDAs» (Istraživanje potencijala za grupno finansiranje agencija za lokalni ekonomski razvoj).

1.4.4. Saradnja sa WBF

Aktivnost Priprema projekta za razvoj Balkanske vinske mreže

Rezultati Uz podršku Western Balkans Fund, u Skoplju je 4.10.2019. godine potpisan Memorandum o razumevanju i saradnji između 15 organizacija iz Srbije, Makedonije, Albanije, Crne Gore, uz najavu uključenja Bosne i Hercegovine. Formirana je mreža koja ima za cilj davanje doprinosa stvaranju novog, vinskog imidža Balkana. Nakon potpisivanja Memoranduma, ravijen je akcioni plan mreže za naredni period sa fokusom na zajedničkom nastupu, promociji lokalnih autohtonih sorti vina, kao i vina proizvedenih na teritoriji Balkana. 8. i 9. decembra 2019. godine u Kragujevcu održan je prvi operativni sastanak tokom koga je ustanovljeno koordinaciono telo mreže, definisan operativni plan do marta 2020., a u okviru radioničarskog rada razvijene, u formi koncepta, projektne ideje koje se odnose na razvoj Balkanske vinske rute, razvoj tržišta radne snage u cilju jačanja konkurentnosti sektora i povezivanje naučno istraživačkih organizacija i aktera u cilju povećanja dostupnosti znanja proizvođača vina. Razvijen i predat WBF projekat pod nazivom “Developing sustainable education activities for supporting the incoming wine tourism in the Western Balkan Region countries”.

1.4.5. Saradnja sa SDC

Aktivnost Formulisanje predloga za nastavak inicijativa pokrenutih u okviru Programa regionalnog i ruralnog razvoja u Srbiji.

Rezultati Program regionalnog i ruralnog razvoja u Srbiji (RRDS), koji je finansirala Vlada Švajcarske, završen je u aprilu 2019. godine, a s obzirom da je planirana i druga faza, REDASP je pokrenula koordinisanu akciju u cilju iskazivanja potrebe i spremnosti teritorije Šumadije i Pomoravlja, da se strateške intervencije koje su započete u prvoj fazi nastave i prošire na ovoj teritoriji, a na principima teritorijalnih partnerstava i regionalnih projekata. S tim u vezi, kreirana je inicijativa koju su podržale sve jedinice lokalnih samouprava sa teritorije regiona kao i oba upravna okruga, a koja je poslata Ambasadi Švajcarske, Švajcarskog agenciji za razvoj i saradnju i kompaniji NIRAS koja je sprovodila program u Srbiji. REDASP je o ovoj inicijativi obavestila i resorna ministarstva uz molbu da u domenu sopstvenih

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

ingerencija podrže ovu teritorijalnu inicijativu. Proces planiranja/programiranja druge faze još uvek nije završen.

1.4.6. Saradnja sa UNOPS

Aktivnost Podrška u realizaciji programa EU PRO (organizacija promocija i info sesija). Priprema i konkurisanje sa jedan projekat u okviru poziva za organizacije za podršku biznisu.

Rezultati Kao podrška Poslovnom udruženju Klub privrednika Kragujevac u okviru javnog poziva za organizacije za podršku poslovanju EU PRO programa pripremljen i predat Projekat u vrednosti od 5.846.700,00 RSD, Projekat nije odobren.

1.4.7. Saradnja sa Južnomoravskom regijom

Aktivnost Potpisivanje Sporazuma o saradnji, priprema jednog zajedničkog projekta.

Rezultati Saradnja sa Južnomoravskom regijom tokom 2019. bila je intezivna:

- REDASP je u periodu 16. - 19. januara 2019. godine učestvovala na Međunarodnom sajmu regionalnog turizma Regiontour u Brnu; pored izlagačkog i promotivnog dela, realizovan je i boravak delegacije sastavljene od predstavnika svih lokalnih samouprava Šumadije i Pomoravlja u Južnomoravskoj regiji koji su osim na zajedničkom štandu učestvovali i u direktnim sastancima sa južnomoravskim institucijama, direktoratom Južnomoravske regije, Inovativnim centrom Južnomoravske regije, Turističkom organizacijom Južnomoravske regije, Privrednom komorom, Komitetom za međunarodne odnose, kao i sa Regionalnom agencijom za razvoj Južnomoravske regije kao i program boravka;
- 7. maja 2019. u uzvratnoj poseti predstavnika Južnomoravske regije Kragujevcu definisane su oblasti za saradnju bazirane na mogućnosti transfera znanja i iskusta sa posebnim akcentom na inovativne delatnosti;
- 20. oktobra 2019. na sastanku REDASP i predstavnika direktorata Južnomoravske regije, Komiteta za međunarodne odnose i Regionalne agencije za razvoj Južnomoravske regije dogovoren sastanak predstavnika Grada Kragujevca i direktorata Južnomoravske regije u Brnu, a u cilju definisanja modela podrške vezane za rad inovativnog centra u Kragujevcu.

Aktivnost Priprema jednog zajedničkog projekta.

Rezultati Dogovorena je izrada projekta podrške u osnivanju Inovacionog centra u Kragujevcu.

1.4.8. Saradnja sa UNECE

Aktivnost Završetak projekta "Akcioni plan za unapređenje jednakog pristupa vodi i sanitaciji u Šumadiji i Pomoravlju"; predat i odobren završni izveštaj.

Rezultati Projekat je u ugovorenom roku završen i predat i odobren završni izveštaj. Na sastanku Zajedničkog tela za praćenje sprovođenja Protokola o vodi i zdravlju održanom 27. februara 2019. Akcioni plan je prezentovan i jednoglasno usvojen.

1.4.9. Saradnja sa USAID

Aktivnost Uspostavljanje saradnje

Rezultati Održan sastanak sa predstavnicima Ambasde USA i USAID-a tokom koga su predstavljeni potencijali i potrebe regiona. Očekuje se povratna informacija vezana za predložene oblasti za saradnju.

1.4.10. Priprema predloga projekata za otvorene pozive

Aktivnost Priprema (samostalno ili kao deo konzorcijuma) predloga projekata (programi ADRIION, DTP, EU PRO)

Rezultati 1) REDASP je kao deo partnerstva ili kao nosilac pripremila 15 predloga projekata:

3 projekta za treći poziv u okviru transnacionalnog programa DTP;
3 projekta po drugom pozivu transnacionalnog programa ADRIION;
1 projekat u okviru Erasmus + programa;
1 projekat u saradnji sa EURADA u okviru programa Horizon 2020;
1 projekat u okviru EU PRO programa;
1 projekat za poziv Razvojne agencije Austrije;
1 projekat za poziv Ambasade Republike Bugarske;
1 projekat u saradnji sa Centrom za poljoprivredni i ruralni razvoj Kragujevac za Ambasadu Republike Poljske;
1 projekat za poziv Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju – GIZ;
3 projekta za nacionalne programe – Ministarstvo pravde, Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija i Kabinet za inovacije i tehnološki razvoj.

2) REDASP je pripremila ukupno 9 predloga projekata za jedinice lokalne samouprave sa teritorije Šumadije i Pomoravlja.

1.5. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ TEHNIČKIH KAPACITETA REDASP

Podaktivnosti:

1.5.1. Upravljanje web sajtovima

1.5.2. Razvoj informacionog sistema REDASP

1.5.1. Upravljanje web sajtovima

Aktivnost Rad web sajta REDASP

Rezultati

- Web sajt REDASP redovno održavan i ažuriran najnovijim podacima i vestima – objavljeno 58 vesti;
- Stranice na društvenim mrežama (Facebook-u i Twitter-u) redovno ažurirane;
- Pripremljen projektni zadatak za nadogradnju web sajta REDASP.

Aktivnost Postavljanje novog turističkog web sajta; uspostavljanje nove turističke stranice na društvenoj mreži Facebook

Rezultati

- U okviru projekta „DMO” izrađen je regionalni turistički web sajt sa interaktivnim mapama biciklističkih i pešačkih staza. Turistička ponuda: lokaliteti, kulturo, prirodno nasleđe i smeštajni kapaciteti predstavljeni su na mapama u odnosu na mapirane staze. www.visitsumadija-pomoravlje.rs;
- Kreirana i aktivna Facebook stranica „Visit Sumadija i Pomoravlje”.

Aktivnost Postavljanje novog web sajta SARRA

Rezultati Uspostavljen je novi web sajt Srpske asocijacije regionalnih razvojnih agencija u cilju promovisanja ove organizacije, <http://www.sarra.rs>

1.5.2. Razvoj informacionog sistema REDASP

Aktivnost Update baza podataka socio ekonomskih pokazatelja

Rezultati Ažurirana baza podataka socio ekonomskih pokazatelja podacima dobijenim na osnovu:

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

- publikacije Opštine i regiona i Statistički godišnjak (Republički zavod za statistiku)
- analitičkog servisa za JLS Republičkog sekretarijata za javne politike Vlade Republike Srbije

- Aktivnost** Back-up podataka; Ažuriranje softvera; Nabavka novih računara
- Rezultati**
- Redovno vršen back up podataka i mailova sa svih računara zaposlenih;
  - U okviru aktivnosti na projektu KnowingIPR nabavljena su 2 nova računara sa operativnim sistemom Windows 10 Pro, za koje se vrši najam softvera Microsoft Office 365;
  - Izvršen je najam multifunkcionalnog uređaja HP PageWide Pro 477dw-3;
  - Izvršena je nabavka jednog novog eksternog hard diska od 2 TB;
  - Izvršena je nabavka jednog UPS uređaja za Odeljenje za finansije.

- Aktivnost** Uspostavljanje alata za informisanje
- Rezultati** Uspostavljen je i aktivan alat za informisanje lokalnih samouprava - SQM alat.

1.6. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ LJUDSKIH KAPACITETA REDASP

1.6.1. Učešće na obukama zaposlenih u REDASP

- Aktivnost** Učešće zaposlenih na obukama ili stručnim seminarima – prema planu obuke
- Rezultati**
1. Učešće na Okruglom stolu „Uloga Akreditovanih regionalnih razvojnih agencija u kreiranju politike održivog regionalnog razvoja u Srbiji i priprema za kohezionu politiku EU“, 13.02.2019, Palata Srbija, Beograd
  2. Upoznavanje sa primerima dobre prakse u oblasti sensornog turizma i modelom upravljanja destinacijom u okrugu Ferrara, Italija, 16.4.2019. godine;
  3. Učešće na obuci "Izrada Biznis Plana, Saradnja sa Bankama i Spremnost za Investiranje", 13-15.05.2019, 20-22.05.2019, 10.06.2019. i 11.06.2019, RAS, Beograd
  4. Prisustvo na događaju „Mentor Award“, 6 - 7.06.2019, Hayat Regency, Beograd
  5. Upoznavanje projektnih partnera sa eGUTS aplikacijom i web platformom, od 13. do 14.06.2019. godine, Pakš, Mađarska;
  6. Učešće na obuci "Internacionalizacija", 2.07.2019, RAS, Beograd
  7. Učešće na Mentoring forumu, 9.09.2019, Hayat Regency, Beograd
  8. Završna konferencija na temu "Perspektive u evropskoj budućnosti e-mobilnosti", od 16. do 18.09.2019. godine, Zadar, Hrvatska;
  9. Učešće na Orijentacionom sastanku EU PRO, 3.10.2019, Metropol Palace, Beograd
  10. Podizanje kapaciteta u oblasti brendiranja teritorije, marketinga i kreiranja integrisanog održivog turističkog proizvoda, Perkov salaš i Vrdnička kula - Vojvodina, Vinarija Despotika - Centralna Srbija, od 12. do 13.11.2019. godine;
  11. Erasmus plus informativni dan, 14.11.2019. godine, Kragujevac.
  12. Učešće na obuci "Digitalni marketing", 6-7.11.2019. i 12-13.11.2019, RAS, Beograd
  13. Učešće na JICA godišnjem sastanku, 14.11.2019, Falkensteiner, Beograd
  14. Učešće na obuci "E-poslovanje", 19-20.11.2019, RAS, Beograd

1.7. PROGRAMSKA AKTIVNOST: OBEZBEĐIVANJE PROSTORA ZA RAD REDASP

1.7.1. Obezbeđen prostor za rada REDASP nakon isteka ugovorenog perioda korišćenja

Aktivnost Potpisivanje ugovora o korišćenju poslovnog prostora sa Gradom Kragujevcem po povlašćenim uslovima

Rezultati Na osnovu Odluke Gradskog veća grada Kragujevca br: 361-27/19.V, a u skladu sa predlogom Komisije za sprovođenje postupka davanja u zakup poslovnih prostorija i davanja na korišćenje poslovnih prostorija po beneficiranoj zakupnini, 8.2.2019. godine zaključen je Ugovor o korišćenju poslovnog prostora po beneficiranoj zakupnini između Grada Kragujevca i regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja na period od tri godine.

PROJEKTI

1.1. Nacionalna asocijacija ARRA - SARRA

Aktivnost Realizacija Memoranduma o saradnji sa Razvojnoum agencijom Srbije; pripremljen jedan projekat sa Ministarstvom za evropske integracije; predloženi sporazumi o saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, Ministarstvom životne sredine.

Rezultati

- Održan set od 4 radionice na temu „Mogućnosti i dobre prakse teritorijalnog ruralnog razvoja“, koje su zajednički organizovale Srpska asocijacija regionalnih razvojnih agencija i projekat “Podrška ruralnom i regionalnom razvoju u Republici Srbiji”. radionice su održane u Novom Sadu, Kragujevcu, Nišu i na Zlatiboru.
- Održana konferencija „Teritorijalna kohezija i ravnomerni razvoj“, koju su zajednički organizovali Srpska asocijacija regionalnih razvojnih agencija - SARRA i projekat “Podrška ruralnom i regionalnom razvoju u Republici Srbiji”, finansiranom od strane Vlade Švajcarske. Konferencija koju je otvorila ministarka za evropske integracije Jadranka Joksimović, održana je 17. aprila 2019. godine u Beogradu, a o perspektivama i instrumentima teritorijalne kohezije govorili su predstavnici Ministarstva za evropske integracije, međunarodni eksperti, kao i predstavnici dve nacionalne asocijacije - Asocijacije regionalnih razvojnih agencija – SARRA i Stalne konferencije gradova i opština.
- Ministarstvu za Evropske integracije poslat predlog Sporazuma o saradnji kao i set standardnih usluga koje bi ARRA isporučivale. Još uvek nema odgovora na inicijativu.
- Ministarstvu za zaštitu životne sredine poslat predlog Sporazuma o saradnji kao i set standardnih usluga koje bi ARRA isporučivale. Još uvek nema odgovora na inicijativu.
- Ministarstvu poljoprivrede poslat predlog Sporazuma o saradnji kao i set standardnih usluga koje bi ARRA isporučivale. Još uvek nema odgovora na inicijativu.
- Kontaktirano sa ministrom bez portfelja g-dinom Krkobabićem na temu uloge ARRA u oblasti razvoja sela – očekuje se odgovor.
- 27.9.2019. godine održan sastanak između RAS-a i SARRA tokom koga su razmatrane teme:
  1. Unapređenje modela za realizaciju seta standardnih usluga za MSPP
  2. Status saradnje u domenu seta usluga za lokalne samouprave za ovu i narednu godinu
  3. Status programa za refundaciju dela članarine lokalnih samouprava

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

u regionalnim razvojnim agencijama za ovu i narednu godinu

4. Mogućnosti za proširenje saradnje u domenu regionalnog razvoja kroz nove zajedničke inicijative koje promovišu međuresornu saradnju.
  5. Nakon sastanka a u skladu sa postignutim dogovorom, izrađen i predat predlog za unapređenje seta standardnih usluga za MSPP.
- U okviru IPA projekta „*Development of system for management of Cohesion policy*“ koji ima za cilj da unapredi kapacitete institucija u Republici Srbiji na nacionalnom i podnacionalnom nivou za efikasnu pripremu, sprovođenje, monitoring i evaluaciju programa i projekata finansiranih iz Strukturnih fondova i Kohezionog fonda EU u prostorijama REDASP je 2.12.2019. održan sastanak sa ekspertkinjama sa projekta: Danuta Jablonska (vođa projekta) i Valerija Valeri (ekspert za planiranje i programiranje), kao i predstavnicima Ministarstva za evropske integracije. Na sastanku je diskutovano poslovima koje RRA obavljaju (trenutno stanje, kapaciteti, planovi za budućnost, SARRA – dalji razvoj), zatim o kapacitetima na lokalnu (planiranje lokalnih politika, iskustvo lokala u implementaciji projekata finansiranih iz EU, glavni izazovi sa kojima se lokal suočava); politika regionalnog razvoja; promene koje zakon o planskom sistemu uvodi za JLS; da li se uzimaju u obzir regionalne potrebe prilikom planiranja nacionalnih politika. Takođe, diskutovano je i na temu uloge RRA u pripremanju i samom sprovođenju kohezione politike EU.
  - Učešće na konferenciji „Brendiranje – stvaranje boljeg okruženja za život i poslovanje“, koju su zajednički organizovale Razvojna agencija Srbije, Srpska Asocijacija regionalnih razvojnih agencija, Stalna konferencija gradova i opština i projekat “Podrška ruralnom i regionalnom razvoju u Republici Srbiji”, koji finansira Vlada Švajcarske. Nenad Popovic, direktor REDASP održao prezentaciju „Kragujevac-srce Srbije“
  - Po pozivu nemačke organizacije za međunarodnu saradnju – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH popunjavanjem i slanjem aplikacionog formulara SARRA aplicirala za učešće u formiranju opštedruštvene platforme za dijalog u cilju sprovođenja globalne Agende 2030 u Srbiji. Nema povratnih informacija.
  - Po pozivu USAID-a, a u okviru programa podrške inovacijama: Innovation Ready, Steady, Go! - towards Future Food Development, SARRA kao vodeći partner konzorcijuma aplicirala sa projektom koji ima za cilj poboljšavanje okruženja za inkluzivni, održivi, zasnovani na znanju, inovativni i tržišno orijentisani ekonomski rast srpskih MSP u prehrambenoj industriji. Nema povratnih informacija.
  - Održan sastanak sa predstavnicima SKGO u cilju sagledavanja mogućnosti za saradnju i intenziviranje procesa usaglašenog delovanja na lokalnom nivou u nekoj formi partnerstva.

2. RAZVOJ KAPACITETA TERITORIJE ZA PRIVLAČENJE INVESTICIJA

Programske aktivnosti:

- 2.1. Razvoj baze podataka investicionih lokacija
- 2.2. Kompletiranje baze podataka investicionih projekata
- 2.3. Promocija investicionih potencijala teritorije

2.1. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ BAZE PODATAKA INVESTICIONIH LOKACIJA

- Aktivnost** Kompletirane lokalne baze podataka investicionih lokacija i regionalna baza podataka investicionih lokacija.
- Rezultati**
1. Podatke je dostavilo od 6 LS. Izvršena je obrada dostavljenih podataka. Dostavljeni podaci su nepotpuni. Neophodna je dopuna za određene LS. Stvoreni su uslovi za formiranje lokalnih baza za 6 JLS.
  2. Regionalna baza podataka će biti formirana tek nakon formiranja lokalnih baza podataka za svih 12 LS.

2.2. PROGRAMSKA AKTIVNOST: KOMPLETIRANJE BAZE PODATAKA INVESTICIONIH PROJEKATA

- Aktivnost** Kompletirane lokalne baze podataka investicionih projekata i regionalna baza podataka investicionih lokacija.
- Rezultati**
1. Podatke je dostavilo od 6 LS. Izvršena je obrada dostavljenih podataka. Dostavljeni podaci su nepotpuni. Neophodna je dopuna za određene LS. Stvoreni su uslovi za formiranje lokalnih baza za 6 JLS.
  2. Regionalna baza podataka će biti formirana tek nakon formiranja lokalnih baza podataka za svih 12 LS.
- Aktivnost** Izrada kataloga investicionih projekata u oblasti turizma.
- Rezultati** U okviru projekta «DMO» izrađen je katalog investicionih projekata u turizmu. Projekti su grupisani u skladu sa glavnim i pratećim turističkim proizvodima kako je definisano Programom razvoja turizma. Katalog sadrži 9 opštinskih i 3 međuopštinska/regionalna projekta za Šumadiju i Pomoravlje.

2.3. PROGRAMSKA AKTIVNOST: PROMOCIJA INVESTICIONIH POTENCIJALA TERITORIJE

2.3.1 Predložen model saradnje sa RAS u domenu objedinjene promocije investicionih potencijala regiona

- Aktivnost** Predlog modela predat i prezentovan RAS – u.
- Rezultati** Razvijen predlog modela saradnje koji je predat RAS-u obuhvata:

1. Program razvoja teritorijalnog identiteta

- 1.1. Razvoj lanaca vrednosti i međuresorno povezivanje (identifikacija i podrška sektorima koji imaju najveći kapacitet za razvoj lanaca vrednosti i međuresorno povezivanje)
Indikativni budžet po 1 projektu/aplikantu: 30.000 e
- 1.2. Identifikacija i razvoj inicijativa za ITI (Integrated territorial investment) i CLLD (Community led local development) kao alata kohozione politike (baze podataka projekata teritorijalnog razvoja iz oblasti infrastrukture (uključujući i poslovnu

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

infrastrukturu), životne sredine, ruralnog razvoja, turizma).

1.3 Prilagođavanje lokalnih i regionalnih strateških planskih dokumenata novom planskom sistemu Republike Srbije

2. Unapređenje investicionih kapaciteta teritorije

2.1. Unapređenje kapaciteta kancelarija za lokalni ekonomski razvoj i podršku investitorima (obuke, mentoring, alati i materijali za zaposlene u lokalnim samoupravama)

2.2. Razvoj i umrežavanje baza podataka investicionih lokacija i investicionih projekata – povezivanje sa nacionalnom bazom prostornih podataka

2.3. Unapređenje i proširenje baza dobavljača po ključnim sektorima sa analizom potreba za podršku individualnim preduzećima

2.4 Promocija investicionih kapaciteta teritorije – on line i na sajmovima i konferencijama

Očekuje se povratna informacija na predlog.

PROJEKTI

2.1 Razvoj projekta za saradnju sa dijasporom u Austriji

Aktivnost Razvijen i predat predlog projekta Austrijskoj razvojnoj agenciji.

Rezultati Projekat "Link Up! Serbia - Strengthening Transnational Entrepreneurship: Pooling diaspora resources and expertise for business creation and expansion into (mostly) rural regions of Serbia" odobren. Najavljeno je da će projekat početi da se implementira od februara 2020.

3. RAZVOJ REGIONALNE INFRASTRUKTURE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

PROJEKTI

3.1. Integrisani sistem za vodosnabdevanje i upravljenje otpadnim vodama u Pomoravskom okrugu

Aktivnost Obezbeđivanje dela sredstava za izradu projektno tehničke dokumentacije; obezbeđivanje sredstva za pravni konsalting u procesu formiranja regionalnog preduzeća; projekat ušao u program za finansiranje.

Rezultati U cilju obezbeđivanja uslova za nastavak realizacije projekta održan je sastanak kome su prisustvovali predstavnici JLS/JKP iz Čuprije, Paraćina, Rekovca i Svilajнца, predstavnici Ministarstva za zaštitu životne sredine, ekspertski tim programa EISP 2 i predstavnici REDASP-a.

Lokalne samouprave su realizovale neke od projektom predviđenih investicija i izradile jedan deo potrebne projektno tehničke dokumentacije. Izrađen je rezime navedenih aktivnosti u kontekstu intervencija predviđenih projektom i predat ekspertskom timu i Ministarstvu za zaštitu životne sredine.

Ekspertski tim EISP 2 će izraditi screening izveštaj koji će sadržati predlog narednih koraka za nastavak realizacije projekta. Izveštaj se očekuje do kraja januara 2020. godine.

Projekat 3.2: e-GUTS

Aktivnost Realizovanje projektnih aktivnosti prema akcionom planu projekta koji je odobren u okviru Dunavskog transnacionalnog programa

Rezultati Početkom 2017. otpočela je realizacija projekta *eGUTS - Electric, Electronic and Green Urban Transport Systems*, na kome je REDASP partner. Na projektu je 22 partnera iz 9 zemalja. Projekat je završen 30.09.2019.

U skladu sa planom realizovane su sve projektne aktivnosti i to:

- na nivou konzorcijuma izrađeni su sledeći dokumenti:
  - "State-of-the-art Report with SWOT analysis".
  - "Catalogue of e-rules and specifications".
  - "eGUTS Standards".
  - "eMOB Strategy";
- održano 3 sastanka „Platforme za regionalnu strategiju“;
- održano 2 radionice sa članovima Radnog tima za izradu Lokalnog akcionog plana za grad Kragujevac;
- izrađen Lokalni akcioni plan podsticaja elektromobilnosti za grad Kragujevac (Local action plan for the promotion of electro-mobility of the City of Kragujevac); Sa LAP-om su upoznati nacionalni stejholderi, članovi RSP-a i članovi Radnog tima;
- izrađena i prosleđena nacionalnim stejholderima 2 biltena sa novostima na projektu, na srpskom jeziku;
- realizovane dve promocije projekta;
- predstavnici REDASP tima učestvovali na radionici u Mađarskoj;
- predstavnici REDASP tima učestvovali na sastanku konzorcijuma projekta u Hrvatskoj;
- predstavnici REDASP tima, TEP ekspert i predstavnik Kragujevca učestvovali na okruglom stolu "eMobility reflected in Local Action Plans, Transnational

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

- exchange of experiences workshop" u Zadru;
- održano je 9 internih sastanaka projektnog tima REDASP-a;
- izrađen završni izveštaj, prijavljeni troškovi odobreni u iznosu od 100%.

Projekat 3.3: EnerMOB

Aktivnost Realizovanje projektnih aktivnosti prema akcionom planu projekta koji je odobren u okviru Dunavskog transnacionalnog programa

Rezultati Početkom 2018. otpočela je realizacija projekta "EnerMob" (Interregional Electromobility Networks for interurban low carbon mobility – Međuregionalna elektromobilna mreža za međugradski nisko emisioni saobraćaj), na kome je REDASP partner. Na projektu je 5 partnera iz 5 zemalja.

U skladu sa planom, u 2019. godini, realizovane su sve projektne aktivnosti i to:

- angažovan ekspert za pripremu nabavki po PRAG-u;
- angažovan ekspert za EU finansije;
- angažovan ekspertski tim za izradu studije "Analiza elektromobilnosti i akcioni plan infrastrukturne mreže za teritoriju Srbije";
- instaliran fasadni punjač elektro automobila;
- REDASP tim organizovao i učestvovao na sastanku konzorcijuma projekta u Kragujevcu;
- REDASP tim organizovao i učestvovao na EnerMOB IPA konferenciji u Kragujevcu;
- izrađena i prosleđena nacionalnim stejholderima 3 biltena sa novostima na projektu, na srpskom jeziku;
- održano 12 internih sastanaka projektnog tima REDASP-a;
- izrađen dva periodična izveštaja, prijavljeni troškovi odobreni u iznosu od 100%.

4. RAZVOJ INOVATIVNOSTI I KONKURENTNOSTI PRIVREDE

Programske aktivnosti:

4.1. Realizacija nacionalnih i međunarodnih programa za podršku MSPP

4.2. Podrška udruženjima, asocijacijama i klasterima

4.1. PROGRAMSKA AKTIVNOST: REALIZACIJA NACIONALNIH I MEĐUNARODNIH PROGRAMA ZA PODRŠKU MSPP

Podaktivnosti:

4.1.1. Realizacija Seta standardnih usluga za MSP

4.1.2. Realizacija programa mentoringa

4.1.3. Realizacija programa monitoriga za korisnike kredita Fonda za razvoj

4.1.1. Realizacija Seta standardnih usluga za MSP

Aktivnost Informisanje prema ugovoru sa RASom

Rezultati Klijenti i KLER-ovi putem e-maila, telefonskim putem i lično informisani o dostupnim programima podrške, podsticajnim finansijskim sredstvima, zakonskim procedurama, događajima, konferencijama i mogućnostima uspostavljanja saradnje sa nacionalnim i internacionalnim poslovnim partnerima:

1. Broj pruženih informacija putem telefona – 91
2. Broj pruženih informacija putem email-a – informacije prosleđene na 410 klijenata
3. Broj pruženih informacija na sastancima sa klijentom - 63
4. Broj informacija pruženih putem sredstava javnog informisanja (gostovanje na Radio televiziji Kragujevac) - 1

Aktivnost Promocija prema ugovoru sa RASom

Rezultati Broj promotivnih aktivnosti (promocije programa, info dani, Evropska nedelja preduzetništva SME Week) – 15

Mesto održavanja: Kragujevac, Despotovac, Paraćin, Lapovo, Rekovac

Teme promotivnih aktivnosti:

1. Predstavljanje programa Razvojne agencije Srbije
  - Program internacionalizacije MSP u 2019. godini
  - Program podrške internacionalizaciji malih i srednjih preduzeća kroz individualno učešće na međunarodnim sajmovima u inostranstvu
  - Program podrške sektorima prerađivačke industrije
  - Program podrške privrednim društvima za ulazak u lance dobavljača multinacionalnih kompanija
  - Standardizovana usluga mentoringa
  - Program pružanja standardizovane usluge mentoringa sektorima prerađivačke industrije
  - Program podrške malim preduzećima za nabavku opreme
  - Program podrške digitalnoj transformaciji MMSP za 2019. godinu
  - Međunarodni poslovni susreti u okviru Evropske mreže preduzetništva (EEN)
2. Predstavljanje programa Ministarstva privrede i Fonda za razvoj RS
  - Krediti za početnike u biznisu
  - Program podsticanja razvoja preduzetništva kroz razvojne projekte

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

- Investicioni krediti
  - Krediti za trajna obrtna sredstva
  - 3. Predstavljanje EU PRO razvojnog programa
    - Program za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća
  - 4. Predstavljanje programa podrške početnicima u poslovanju i postojećim preduzećim za razvoj kroz nabavku opreme i uvođenje usluga
    - Projekat "Podrška Kraljevine Norveške razvoju Zapadnog Balkana - Norveška za vas - Srbija "
  - 5. Predstavljanje programa Fonda za inovacionu delatnost
    - Program ranog razvoja
    - Program saradnje nauke i privrede
  - 6. INFO dani za učenike i studente
  - 7. Evropska nedelja preduzetništva – SME WEEK
- Ukupan broj učesnika – 217

Aktivnost Konsalting prema ugovoru sa RASom
Rezultati Broj korisnika savetodavnih usluga – 26
Ukupan broj pruženih sati u okviru savetodavnih usluga – 78
Realizovan konsalting na sledeće teme:

- Pomoć pri izradi poslovnog plana pri prijavi za start up kredite za početnike kod Fonda za razvoj i za subvencije za samozapošljavanje kod Nacionalne službe za zapošljavanje;
- Pomoć pri izradi poslovnog plana pri prijavi za ostale kredite kod Fonda za razvoj;
- Podrška u pripremi dokumentacije i prijave za programe podrške preduzetništvu koje sprovode Ministarstvo privrede i Razvojna agencija;
- Tehnička pomoć u pripremi projekata za podnošenje predloga prilikom prijave na Javni poziv za nabavku opreme i pružanje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća u okviru Programa podrške Evropske unije razvoju opština - EU PRO
- Tehnička pomoć u pripremi projekata za podnošenje predloga prilikom prijave na Javni poziv za programa podrške početnicima u poslovanju i postojećim preduzećim za razvoj kroz nabavku opreme i uvođenje usluga u okviru Projekta "Podrška Kraljevine Norveške razvoju Zapadnog Balkana - Norveška za vas - Srbija "

Aktivnost Obuke prema ugovoru sa RASom
Rezultati Obuke koje je REDASP pružala postojećim i potencijalnim MSPP u okviru SSU:

1. Obuka za početnike u poslovanju
Broj održanih obuka – 10
Ukupan broj polaznika – 187
Prosečna ocena trenera – 5,00
Prosečna ocena trening materijala – 4,94
Mesto održavanja: Kragujevac, Rača, Lapovo, Rekovac
2. Izvoz – za one koji prvi put izvoze
Broj održanih obuka – 1
Ukupan broj polaznika – 13
Prosečna ocena trenera – 5,00
Prosečna ocena trening materijala – 5.00
Mesto održavanja – Paraćin

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

5. Elektronsko poslovanje
Broj održanih obuka – 5
Ukupan broj polaznika – 47
Prosečna ocena trenera – 5,00
Prosečna ocena trening materijala – 4,88
Mesto održavanja – Kragujevac, Lapovo

Ukupan broj obuka SSU - 16
Ukupan broj polaznika – 247

Aktivnost Kontrola dodeljenih sredstava za podršku investitorima prema ugovoru sa RASom
Rezultati Realizovano 19 monitoring aktivnosti za 19 korisnika sredstava u okviru Projekta podrške početnicima za započinjanje posla – Start up 2017 i to za:
10 korisnika u Kragujevcu
2 korisnika u Aranđelovcu
1 korisnika u Ćupriji
2 korisnika u Paraćinu
4 korisnika u Kniću
Izrađeni završni izveštaji o realizovanim aktivnostima

4.1.2. Realizacija programa mentoringa

Aktivnost Uključivanje preduzeća sa teritorije u program mentoringa
Rezultati

- 1) Standardizovana usluga mentoringa
  - Pružene informacije i podrška klijentima u procesu apliciranja
  - Za Standardizovanu uslugu mentoringa dokumentaciju predalo 4 privredna subjekta
  - Realizovane mentoring aktivnosti u trajanju od 100 odobrenih sati, pružanjem podrške (dijagnostifikovanje stanja, preporuke, akcioni plan za unapređenje poslovanja) sa 3 korisnika programa u saradnji sa sektorom za razvoj rurala. Izrađen završni izveštaj o realizovanim aktivnostima
- 2) Standardizovana usluga mentoringa sektorima prerađivačke industrije
  - Pružene informacije i podrška klijentima u procesu apliciranja
  - Za Standardizovanu uslugu mentoringa sektorima prerađivačke industrije dokumentaciju predala 2 privredna subjekta
  - Realizovane mentoring aktivnosti u trajanju od 100 odobrenih sati, pružanjem podrške (dijagnostifikovanje stanja, preporuke, akcioni plan za unapređenje poslovanja) sa 2 korisnika programa. Izrađen završni izveštaj o realizovanim aktivnostima
- 3) Standardizovana usluga mentoringa u okviru Programa podrške početnicima za započinjanje posla – Start-up
  - Realizovane mentoring aktivnosti u trajanju od 475 odobrenih sati, pružanjem podrške (dijagnostifikovanje stanja, preporuke, akcioni plan za unapređenje poslovanja) sa 19 korisnika programa. Izrađen završni izveštaj o realizovanim aktivnostima
- 4) Održana 2 treninga za mentore na temu Finansijsko upravljanje i biznis plan u Sarajevu i Podgorici
- 5) Realizovan On the job training u Sarajevu, Mostaru, Tivtu i Baru u 8 kompanija

4.1.3. Realizacija programa monitoriga za korisnike kredita Fonda za razvoj

- Aktivnost** Sprovođenje monitoringa za korisnike prema ugovoru sa Fondom za razvoj
- Rezultati** Realizovana 51 monitoring aktivnost za 51 korisnika sredstava Fonda za razvoj i Ministarstva privrede, od čega je:
- 34 korisnika Programa podsticanja razvoja preduzetništva kroz finansijsku podršku za početnike u poslovanju,
  - 17 korisnika Programa podsticanja razvoja preduzetništva kroz razvojne projekte i to za:
6 korisnika u Aranđelovcu,
1 korisnika u Batočini,
24 korisnika u Kragujevcu,
6 korisnika u Paraćinu,
3 korisnika u Jagodini,
3 korisnika u Svilajncu,
1 korisnika u Lapovu,
2 korisnika u Topoli,
1 korisnika u Kniću,
1 korisnika u Čupriji,
1 korisnika u Rekovcu,
1 korisnika u Despotovcu,
1 korisnika u Velikoj Plani
- Izrađeni završni izveštaji o realizovanim aktivnostima

4.2. PROGRAMSKA AKTIVNOST: PODRŠKA UDRUŽENJIMA, ASOCIJACIJAMA I KLASITERIMA

- Aktivnost** Uspostavljanje saradnje sa Udruženjem Privrednik iz Kragujevca
- Rezultati** U okviru javnog poziva za organizacije za podršku poslovanju EU PRO programa pripremljen i predat Projekat u vrednosti od 5.846.700,00 RSD. Projekat nije odobren.

PROJEKTI

4.1. IMPULS wine

- Aktivnost** Realizacija projekta prema akcionom planu koji je odobren u okviru Programa regionalnog i ruralnog razvoja u Srbiji, projekat završen, predat i odobren izveštaj.
- Rezultati** Vodeći partner na projektu "Jačanje konkurentnosti proizvođača vina iz Šumadije - IMPULS Wine" je REDASP, dok su projektni partneri Grad Kragujevac, Opština Topola, Udruženje proizvođača vina sa oznakom geografskog porekla Šumadija i Centar vinske kulture. Projekat je odobren od strane Upravnog odbora Programa podrške ruralnom i regionalnom razvoju.
- Uz finansijsko učešće projektnih partnera, projekat je finansirala Vlada Švajcarske, a sprovodio konzorcijum partnera koji su činili NIRAS (Poljska, Danska), FAOW (Poljska) i Partner Solutions (Srbija) u okviru Ruralnog-regionalnog partnerstva "Razvoj teritorijalnog identiteta regije Šumadija kroz podršku ključnim sektorima ruralne ekonomije".
- Projektne aktivnosti su realizovane na teritoriji šumadijskog vinskog rejona u periodu jul 2017 – mart 2019. godine.
- Opšti cilj projekta je:

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

- Doprinos razvoju teritorijalnog identiteta šumadijskog regiona pružanjem podrške sektoru proizvodnje vina

Specifični ciljevi projekta su:

- Povećanje konkurentnosti proizvođača vina šumadijskog vinskog rejona kroz izgradnju tehničkih i ljudskih kapaciteta i institucionalnu podršku
- Poboljšanje vidljivosti i plasmana tipičnih vina iz regiona kroz promotivne i marketinške aktivnosti i podizanje svesti potrošača i distributera vina

U toku 2019. godine sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Sprovedena medijska kampanja u online i elektronskim medijima u skladu sa Promotivnom strategijom
- Organizovan 1 promo događaj za brendiranje restorana na nacionalnom nivou
- Program vinske ture promovisan na 1 nacionalnom događaju
- Organizovan događaj Krug vinskih pisaca i eksperata u periodu 19. -25. marta 2019. godine
- Sprovedene promotivne aktivnosti vezane za razvoj specijalizovane prodavnice u Beogradu "Šumadijski dućan"
- Izrađena studija "Analiza sektora proizvodnje i prerade grožđa i proizvodnje vina"
- Sprovedenje radova na izgradnji Wine hub-a u Kragujevcu. Nabavljena oprema i nameštaj
- Organizovana Završna konferencija projekta IMPULS wine
- Predat i odobren završni izveštaj projekta

Vrednost odobrenog projekta je 504.069,22 CHF, od čega su sredstva donatora 357.233,86 CHF.

4.2. InnoHPC

Aktivnost Realizacija aktivnosti prema akcionom planu projekta koji je odobren u okviru Dunavskog transnacionalnog programa.

Rezultati Početkom 2017. godine, započet je sa realizacijom projekat InnoHPC - High – performance computing for effective innovation in the Danube region na kome je Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, jedan od partnera iz Srbije.

Glavni cilj InnoHPC projekta je stvaranje transnacionalne HPC laboratorije za koprojektovanje znanja - inovativnog proizvoda sa visokom dodatom vrednošću, u transnacionalne lanace vrednosti, a namenjen je malim i srednjim preduzećima i klasterima.

U toku 2019. godine sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Članovi projektnog tima učestvovali na sastancima konzorcijuma projekta u Češkoj i Rumuniji
- U saradnji sa projektnim partnerom, Prirodno – matematičkim fakultetom Univerziteta u Novom Sadu, organizovana promotivno – demonstrativna radionica o ulozi, značaju i mogućnosti HPC resursa u Srbiji
- Održan 1 medijski događaj posvećen promociji InnoHPC projekta
- Izrađen promotivni materijal fokusiran na glavne rezultate u skladu sa DTP smernicama
- Realizovane aktivnosti vezane za promociju projekta (ažuriranje web stranice, profila na društvenim mrežama, slanje newslettera-a)
- Sprovedena nabavka za angažovanje eksperta za procenu pilot projekata u automobilske industriji

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

- Realizovane aktivnosti vezane za praćenje procesa pilotiranja (upitnik za online evaluaciju pilot procesa, izveštaj za HPC centar)
- Realizovane aktivnosti povezane sa prikupljanjem podataka za pripremu lokalnih evaluacionih i završnih izveštaja
- Izrađen Lokalni evaluacioni izveštaj za teritoriju Republike Srbije koji je uključio odabrane firme iz automobilske sektora
- Realizovane aktivnosti vezane za pripremu pilot projekata (izrada Izveštaja o napretku i Završnog izveštaja)
- Održano 6 redovnih mesečnih sastanaka članova projektnog tima
- Pripremljen periodični izveštaj za poslednji izveštajni period, prijavljeni troškovi odobreni u iznosu od 100%

4.3. KnowING IPR

Aktivnost Realizacija aktivnosti prema akcionom planu projekta koji je odobren u okviru Dunavskog transnacionalnog programa.

Rezultati Realizacija projekta KnowING IPR Fostering Innovation in the Danube Region through Knowledge Engineering and IPR Management, na kome je Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja jedini partner iz Srbije započela je u julu 2018. godine.

Glavni cilj KnowING IPR projekta je poboljšanje okvirnih uslova za inovacije u Dunavskom regionu i to kreiranjem transnacionalne platforme KnowING IPR, koja će sadržati alat otvorenog pristupa za naprednu analizu prava intelektualne svojine (IPR) i smernice za poboljšani i usklađeni pravni okvir IPR u celom Dunavskom regionu. Time će se osigurati širi i potreban pristup postojećim inovacijama i rezultatima istraživanja, patentima i znanju u oblasti intelektualne svojine, te uslugama i obukama za upravljanje intelektualnim pravima, kao i podrška komercijalizaciji rezultata istraživanja i transferu tehnologije.

U toku 2019. godine sprovedene su sledeće aktivnosti:

- Članovi projektnog tima učestvovali su na sastancima konzorcijuma projekta u Mađarskoj i Rumuniji
- Članovi projektnog tima učestvovali na radionici za procenu i validaciju okvira IPR mape izazova u Mađarskoj
- Članovi projektnog tima učestvovali na prvom godišnjem sastanku projektnih partnera u Mađarskoj
- Izvršeno desktop istraživanje i sprovedeni polustrukturirani intervjui u cilju kreiranja IPR mape izazova za Dunavski region
- Na osnovu sprovedenog desktop istraživanja i intervjua izrađen izveštaj sa podacima na nacionalnom nivou
- Organizovana radionica za izradu Akcionog plana Dunavskog regiona
- Organizovana Radionica dizajniranja korisničkog iskustva – korisnički interfejs i dizajn
- Članovi projektnog tima učestvovali na tri strateške radionice u Bugarskoj,
- Organizovan Info dan za MSP
- Realizovane aktivnosti vezane za promociju projekta (ažuriranje web stranice, profila na društvenim mrežama, slanje newslettera-a)
- Održano je 12 redovnih mesečnih sastanaka članova projektnog tima
- Pripremljena i predata dva periodična izveštaja

4.4. Naučno tehnološki park/IT park

Aktivnost Pripreme aktivnosti za formiranje IT parka u Kragujevcu

Rezultati Tokom posete Južnomoravskoj regiji dogovorena je izrada predloga projekta podrške gradu Kragujevcu u procesu formiranja IT parka u gradu.

4.5. Vinsko rakijski hub

Aktivnost Otvaranje vinskog rakijskog huba, razvoj modela za upravljanje, usvajanje biznis plana i plana rada

Rezultati Završena izgradnja objekta u konstruktivnom smislu.

OSTALE AKTIVNOSTI

IV 1 Programi Fonda za razvoj i Ministarstva privrede

IV 2 Programi Razvojne agencije Srbije

IV 3 Razvojni program EU PRO - Program za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća

IV 4 Projekat "Podrška Kraljevine Norveške razvoju Zapadnog Balkana - Norveška za vas - Srbija" - Programa podrške početnicima u poslovanju i postojećim preduzećima za razvoj kroz nabavku opreme i uvođenje usluga

IV 5 Jačanje kapaciteta kancelarija LERa za podršku preduzetništva na lokalnu

IV 6 Organizovanje dodatnih promotivnih događaja za MSPP

IV 7 Sajam obrazovanja, zapošljavanja, preduzetništva i inovacija

IV 8 Sastanci, obuke, radionice

IV 1.1 Program podsticanja razvoja preduzetništva kroz finansijsku podršku za početnike u poslovanju u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja.
- Za Program podsticanja razvoja preduzetništva kroz finansijsku podršku za početnike u poslovanju u 2019. godini dokumentaciju predalo 30 privrednih subjekata.
- Odobreno 18 zahteva ukupne vrednosti 55.968.922,00 RSD

IV 1.2 Program podsticanja preduzetništva kroz razvojne projekte u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja.
- Za Program podsticanja razvoja preduzetništva kroz razvojne projekte u 2019. godini dokumentaciju predalo 15 privrednih subjekata.
- Odobreno 12 zahteva ukupne vrednosti 190.662.106,00 RSD

IV 1.3 Investicioni krediti u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja.
- Za Investicione kredite u 2019. godini dokumentaciju predalo 9 privrednih subjekata.
- Odobreno 6 zahteva ukupne vrednosti 67.054.440,00 RSD.

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

IV 1.4 Krediti za trajna obrtna sredstva u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja
- Za Kredite za trajna obrtna sredstva u 2019. godini dokumentaciju predalo 15 privrednih subjekata
- Odobreno 14 zahteva ukupne vrednosti 263.200.000,00 RSD

IV 2.1 Program podrške internacionalizaciji malih i srednjih preduzeća kroz individualno učešće na međunarodnim sajmovima u inostranstvu u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije i prijem aplikacija

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja
- Za Program podrške internacionalizaciji malih i srednjih preduzeća kroz individualno učešće na međunarodnim sajmovima u inostranstvu u 2019. godini dokumentaciju predala 4 privredna subjekta
- Odobreno 2 zahteva ukupne vrednosti 910.358,00 RSD

IV 2.2 Program podrške sektorima prerađivačke industrije u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije i prijem aplikacija

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja
- Za Program podrške sektorima prerađivačke industrije u 2019. godini dokumentaciju predala 3 privredna subjekta
- Odobreno 2 zahteva ukupne vrednosti 1.095.377,00 RSD

IV 2.3 Program podrške privrednim društvima za ulazak u lance dobavljača multinacionalnih kompanija u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije i prijem aplikacija

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja
- Za Program podrške privrednim društvima za ulazak u lance dobavljača multinacionalnih kompanija u 2019. godini dokumentaciju predao 1 privredni subjekt
- Odobren 1 zahtev ukupne vrednosti 20.500.000,00 RSD

IV 2.4 Program sprovođenja standardizovane usluge mentoringa u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije i prijem aplikacija

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja
- Za Program sprovođenja standardizovane usluge mentoringa dokumentaciju predala 4 privredna subjekta
- Odobreno 4 zahteva, realizovane mentoring aktivnosti sa 3 korisnika programa u trajanju od 100 odobrenih sati
- Izrađen završni izveštaj o realizovanim aktivnostima

IV 2.5 Program pružanja standardizovane usluge mentoringa sektorima prerađivačke industrije u 2019. godini

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije i prijem aplikacija

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja
- Za Program pružanja standardizovane usluge mentoringa sektorima prerađivačke industrije dokumentaciju predala 2 privredna subjekta
- Odobrena 2 zahteva, realizovane mentoring aktivnosti sa 2 korisnika programa u trajanju od 100 odobrenih sati
- Izrađen završni izveštaj o realizovanim aktivnostima

IV 2.6 Program pružanja standardizovane usluge mentoringa u okviru Programa podrške početnicima za započinjanje posla – Start-up

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije i prijem aplikacija

Rezultati

- Realizovane mentoring aktivnosti u trajanju od 475 odobrenih sati, pružanjem podrške (dijagnostifikovanje stanja, preporuke, akcioni plan za unapređenje poslovanja) sa 19 korisnika programa.
- Izrađen završni izveštaj o realizovanim aktivnostima

IV 3 Razvojni program EU PRO - Program za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja
- Za Program za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća pružena podrška pri podnošenju prijave za 11 privrednih subjekata
- Zahtevi su na odobrenju u vrednosti od 32.318.115,00 RSD

IV 4 Projekat “Podrška Kraljevine Norveške razvoju Zapadnog Balkana - Norveška za vas - Srbija ” - Programa podrške početnicima u poslovanju i postojećim preduzećim za razvoj kroz nabavku opreme i uvođenje usluga

Aktivnost Pružanje informacija o programu, podrška klijentima u pripremi dokumentacije

Rezultati

- Pružene informacije i podrška klijentima u procesu pripreme dokumentacije i apliciranja
- Za Program podrške početnicima u poslovanju i postojećim preduzećim za razvoj kroz nabavku opreme i uvođenje usluga pružena podrška pri podnošenju prijave za 5 privrednih subjekata
- Zahtevi su na odobrenju u vrednosti od 4.752.577,00 RSD

Ukupna vrednost zahteva koji su odobreni do kraja 2019. godine u okviru programa podrške za MMSPP je 599.391.203,00 RSD. Zahtevi koji su na odobrenju su vrednosti 37.070.692,00 RSD.

IV 5 Jačanje kapaciteta kancelarija LERa za podršku preduzetništva na lokalnu

Aktivnost Pružanje podrške KLER-ovima u cilju daljeg razvoja preduzetništva na lokalnu

Rezultati

1. KLER-ovi informisani o dostupnim programima podrške, podsticajnim finansijskim sredstvima, zakonskim procedurama, događajima, konferencijama i mogućnostima uspostavljanja saradnje MSP sektora sa nacionalnim i internacionalnim poslovnim partnerima
2. Izrađen kalendar sajmova 2019 u cilju informisanja privrednika
3. Zajednička saradnja sa KLER-ovima uključuje lokalizaciju usluga u cilju ravnogernog razvoja MSPP sektora na čitavoj teritoriji kroz sprovođenje:
  - informisanja
  - obuka
  - savetodavnih usluga
  - promocija
  - mentoringa

IV 6 Organizovanje dodatnih promotivnih događaja za MSPP

Aktivnost Organizovanje promotivnih aktivnosti

Rezultati

- Organizovana Info sesija u okviru EU PRO Programa za drugi javni poziv za podnošenje predloga projekata za nabavku opreme i uvođenje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća. Ukupno prisutnih - 40
- Organizovan Info dan Podrška učestvovanju u EU programima. Ukupno prisutnih – 25.

IV 7 Sajam obrazovanja, zapošljavanja, preduzetništva i inovacija

Aktivnost Učešće na Sajmu obrazovanja, zapošljavanja, preduzetništva i inovacija

Rezultati

Učešćem na Međunarodnom sajmu privrede u Paraćinu predstavljene usluge REDASP za MSPP sektor

IV 8 Sastanci, obuke, radionice

Aktivnost Učešće na sastancima, obukama, radionicama

Rezultati

- Učešće na Okruglom stolu „Uloga Akreditovanih regionalnih razvojnih agencija u kreiranju politike održivog regionalnog razvoja u Srbiji i priprema za kohezionu politiku EU“, Palata Srbija, Beograd
- Učešće na obuci "Izrada Biznis Plana, Saradnja sa Bankama i Spremnost za Investiranje", RAS, Beograd
- Prisustvo na događaju „Mentor Award“, Hayat Regency, Beograd
- Učešće na obuci "Internacionalizacija", RAS, Beograd
- Učešće na Mentoring forumu, Hayat Regency, Beograd
- Učešće na Orijentacionom sastanku EU PRO, Metropol Palace, Beograd
- Učešće na obuci "Digitalni marketing", RAS, Beograd
- Učešće na JICA godišnjem sastanku, Falkensteiner, Beograd
- Učešće na obuci "E-poslovanje", RAS, Beograd

5. RAZVOJ RURALA I AGROBIZNISA

Programske aktivnosti:

- 5.1. Razvoj kapaciteta teritorije za povećanu apsorpciju sredstava iz nacionalnih programa i IPARD-a
- 5.2. Podrška zadrugarstvu
- 5.3. Razvoj Lokalnih akcionih grupa
- 5.4. Diverzifikacija i razvoj ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima
- 5.5. Podrška asocijacijam i RPG u sektoru voćarstva
- 5.6. razvoj teritorijalnog identiteta regije Šumadija u sektoru voćarstva

5.1. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ KAPACITETA TERITORIJE ZA POVEĆANU APSORPCIJU SREDSTAVA IZ NACIONALNIH PROGRAMA I IPARD-a

- Aktivnost** Aktivno funkcionisanje lokalnih centara za podršku ruralu sa funkcijama: informisanje, podrške u procesu prikupljanja aplikacija za mere podrške, organizacija tribina i obuka. Odabrano najmanje 30 poljoprivrednih proizvođača za pripremu za korišćenje IPARD, predato najmanje 20 aplikacija za IPARD mere
- Rezultati** Podrška poljoprivrednim proizvođačima u korišćenju nacionalnih mera za podršku ruralnom razvoju sprovodi se kroz rad Regionalnog ruralnog centra Kragujevac (RRC Kragujevac).

Aktivnosti u okviru RRC Kragujevac koji obuhvata 6 područnih centara, u 2019. godini, rezultirale su kontinuiranom podrškom registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima, udruženjima poljoprivrednika i pravnim licima iz sektora ruralnog razvoja, u korišćenju nacionalnih mera:

- Ukupno je 2732 klijenata dobilo informativno – stručnu podršku u pripremi aplikacija za nacionalne mere podrške ruralnom razvoju. Iznos bespovratnih sredstava
- Održane 2 tribine za prezentaciju mera za podršku ruralnom razvoju. Ukupno je 95 polaznika prisustvovalo obukama.
- U okviru mere "Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme" odobreno je 8.262.420,00 RSD bespovratnih sredstava.
- U okviru podsticaja za razvoj pčelarstva odobreno je 462.960,00 RSD bespovratnih sredstava.
- Izrađena je lista od 40 potencijalnih korisnika za pripremu za korišćenje IPARD mera

5.3. PROGRAMSKA AKTIVNOST: PODRŠKA ZADRUGARSTVU

- Aktivnost** Formirane najmanje 2 nove zadruge na teritoriji, pripremljene i predate najmanje 2 aplikacije za nacionalni program podrške zadrugama
- Rezultati** Tokom 2019. godine realizovane su aktivnosti u cilju podrške zadrugarstvu kroz pripremu projektnih aplikacija sa biznis planovima za 2 zadruge sa teritorije Šumadije i Pomoravlja, u okviru konkursa Kabineta ministra bez portfelja zaduženog za regionalni razvoj i koordinaciju rada javnih preduzeća:

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

1. Zemljoradnička zadruga Lipa, Aranđelovac
  2. Zadruga voćara Plod Homolja, Despotovac
- Za zadrugu voćara Plod Homolja iz Despotovca odobrena su bespovratna sredstva u iznosu od 6.672.000 RSD za unapređenje proizvodnih i tehničkih kapaciteta. Zadruga voćara Plod homolja iz Despotovca u uključena je u besplatnu Mentoring podršku u okviru programa Ministarstva privrede i RAS-a. U okviru ove podrške pružena je podrška u izgradnji institucionalnih kapaciteta, razvoja i pozicioniranja na tržištu i diversifikaciji proizvodnje kroz uvođenja novih proizvoda u okviru zadruge. Za zadrugu je izrađen i Program rada i akcioni plan za trogodišnji period 2019 – 2021, na osnovu koga je zadruga i sprovodila aktivnosti u 2019. godini.

Tokom 2019. godine u partnerstvu sa opštinom Aranđelovac pokrenuta je inicijativa za podršku sektoru zadrugarstva na teritoriji ove opštine. Izrađen je predlog projekta sa akcionim planom „Unapređenje konkurentnosti zemljoradničkih zadruga kroz pokretanje proizvodnje voćnih rakija“, čija realizacija je planirana u skladu sa akcionim planom tokom 2020. godine.

5.4. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ LOKALNIH AKCIONIH GRUPA

- Aktivnost** Formiranje LAG Levač; Izrada godišnjeg plana rada za LAG Levač; priprema predloga projekta; realizovana promocija LAG Levač i LEADER programa; izrada akcionih planova za formiranje LAGova na teritoriji Šumadije i Pomoravlja
- Rezultati** U okviru podrške razvoju privatno-javnih partnerstava za ruralni razvoj na teritoriji Šumadije i Pomoravlja, a koje funkcionišu na LEADER principima EU, realizovane su sledeće aktivnosti:
- Izrađen godišnji plan rada za LAG Levač
  - Formirana i registrovana Lokalna akciona grupa Levač (LAG Levač) koja funkcioniše na teritoriji Grada Kragujevca i opštine Rekovac.
  - Pripremljena 1 projektna aplikacija u okviru Javnog poziva Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za izgradnju kapaciteta i izradu lokalne strategije razvoja teritorije koju obuhvata LAG Levač.
  - Održana prezentacija LAG Levač i LEADER programa na Sajmu turizma i ruralnog turizma u Kragujevcu.
  - Izrađen je Akcioni plan za formiranje LAG-a koji će se realizovati u partnerstvu Grada Kragujevca, opština Rača i opštine Topola

5.5. PROGRAMSKA AKTIVNOST: DIVERSIFIKACIJA I RAZVOJ EKONOMSKIH AKTIVNOSTI U RURALNIM PODRUČJIMA

- Aktivnost** Podrška razvoju ruralnog turizma i starih zanata
- Rezultati** U okviru podrške za razvoj ruralnog turizma na teritoriji Šumadije i Pomoravlja pružena je informativna, stručna i tehnička podrška lokalnim samoupravama, zainteresovanim poljoprivrednim i kategorizovanim seoskim domaćinstvima. Rezultati realizovanih aktivnosti su:
- Pružena konsultantska podrška za kategorizaciju seoskih domaćinstava u opštini Rekovac. Kategorizovana su 2 seoska domaćinstva.
  - Tehnička podrška u izradi aplikacija i biznis planova za konkurs Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za 8 kategorizovanih seoskih domaćinstava u opštinama Aranđelovac - 2, Rekovac - 2, Despotovac - 2, Topola – 1, Knić - 1.
  - Odobreno je svih 8 aplikacija od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u iznosu bespovratnih sredstava od 6.135.000 RSD

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

- Održane 2 tribine sa temom „Ruralni turizam, šansa za mala poljoprivredna gazdinstva“, sa ukupno 95 polaznika. Tribine su održane u Čupriji i Senju.
- Realizovano 6 terenskih poseta u opštinama Čuprija i Despotovac u cilju analize potreba i pripreme domaćinstava za kategorizaciju i korišćenje nacionalnih mera za razvoj ruralnog turizma u 2020.godini.

5.6. PROGRAMSKA AKTIVNOST: PODRŠKA ASOCIJACIJAMA I RPG U SEKTORU VOĆARSTVA I PROIZVODNJE RAKIJA

Aktivnost	Podrška asocijacijama i proizvođačima voćnih rakija na unapređenju institucionalnih i proizvodnih kapaciteta
Rezultati	<p>1) Tokom 2019. godine pružena je podrška Regionalnoj asocijaciji proizvođača rakije „Šumadijska rakija“ i njenim članovima u unapređenju institucionalnih kapaciteta i povećanju vidljivosti na nacionalnom nivou. Rezultati aktivnosti koje su sprovedene tokom 2019. godine su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrađen Program rada i akcioni plan za 2019. godinu • Izrađena projektna aplikacija u okviru konkursa Grada Kragujevca za organizaciju ocenjivanja kvaliteta voćnih rakija u Kragujevcu. Odobreno 200.000 RSD za organizaciju događaja. • Podrška članovima asocijacije u pokretanju procesa proizvodnje rakije sa oznakom geo porekla. Ukupno je 5 proizvođača započelo proces proizvodnje u skladu sa procedurama Akreditacionog tela Srbije. • Izrađen predlog mera za Ministarstvo poljoprivrede, šumarstvo i vodoprivrede u cilju unapređenja mera u sektoru proizvodnje jakih alkoholnih pića <p>2) Pružena je podrška članovima „Udruženja proizvođača voća Crveni breg“ iz Lapova u organizaciji posete jednoj destileriji u cilju prenosa znanja i primera dobre prakse, kao bi se registrovala proizvodnja rakije na teritoriji opštine Lapovo.</p> <p>3) Podrška „Destileriji Bogdanović“ iz Čuprije u izradi Programa rada i akcionog plana za unapređenje poslovanja, razvoj proizvoda i pripremu projekta za izgradnju destilerije i degustacione sale.</p>
Aktivnost	Podrška individualnim proizvođačima šljive na unapređenju primarnih proizvodnih kapaciteta
Rezultati	<p>U cilju unapređenja proizvodnih primarnih kapaciteta u sektoru voćarstva, pre svega šljive, u saradnji sa Institutom za ratarstvo i povrtarstvo iz Novog Sada realizovan je studijsko istraživački projekat „Kontrola plodnosti i sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu pod zasadima šljive Šumadijskog okruga“. Cilj projekta je analiza kvaliteta zemljišta u postojećim zasadima šljive i parcelama na kojima je planirano podizanje novih zasada. Tokom realizacije projekta ukupno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18 proizvođača šljive uključeno u projekat • 35 proizvodnih parcela je obuhvaćeno analizom zemljišta • 6 proizvodnih parcela je obuhvaćeno analizom kvaliteta vode za navodnjavanje • 37 ha pod zasadima šljive je obuhvaćeno analizama • 18 proizvođača je dobilo pojedinačne izveštaje sa rezultatima analiza i preporukama za optimizaciju proizvodnih parcela.

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

5.7. PROGRAMSKA AKTIVNOST: RAZVOJ TERITORIJALNOG IDENITETA REGIJE ŠUMADIJA U SEKTORU VOČARSTVA

- Aktivnost** Nastavak započetih aktivnosti u okviru projekta „Šumadijska šljiva“ na izgradnji teritorijalnog identiteta regije Šumadija u sektoru proizvodnje voćnih rakija
- Rezultati** Tokom 2019. godine pružena je podrška Regionalnoj asocijaciji proizvođača rakije „Šumadijska rakija“ u realizaciji aktivnosti koje imaju za cilj promociju proizvođača i povećanje vidljivosti regije Šumadija u sektoru proizvodnje voćnih rakija:
- Podrška u organizaciji Drugog ocenjivanja kvaliteta voćnih rakija u Kragujevcu
  - Podrška u organizaciji Prvog Šumadijskog festivala rakija u Kragujevcu
  - Organizacija manifestacije „Slaganje hrane i rakije“ u Kragujevcu u cilju promocije asocijacije proizvođača rakije i razvoja teritorijalnog identiteta regije Šumadija.
  - 4 destilerije održalo promocije u prodajnom objektu „Šumadijski dućan“ u Beogradu.
  - Organizovana promocija dobijanja oznake geo porekla za «Šumadijsku šljivovicu» u Beogradu

6. RAZVOJ TURIZMA I SPORTA

6.1. PROGRAMSKA AKTIVNOST: SEKTORSKI SAVET ZA TURIZAM I SPORT

Aktivnost Održavanje sastanaka sektorskog saveta, identifikacija ključnih projekata iz oblasti turizma.

Rezultati

- Sektorski savet za turizam obavljao je svoje aktivnosti koje su usko povezane sa realizacijom projekata DMO, INSIGHTS i ADRION 5 SENSES. Održani su sastanci saveta povodom izrade strategije razvoja ADRION brenda u okviru regionalne konferencije i povodom nastupa na međunarodnim sajmovima turizma u Brnu i Kragujevcu.
- 11.06.2019. održana je 6. regionalna radionica sektorskog saveta - učesnika u razvoju turizma Šumadije i Pomoravlja u okviru projekta INSIGHTS, na kome su obavljene konačne konsultacije za strategiju razvoja sporog, zelenog i zdravog turizma i predstavljanje programa razvoja turizma sa planom razvoja ITP Šumadije i Pomoravlja.
- Identifikovani su ključni projekata opštinskog (9) i međuopštinskog / regionalnog (3) karaktera koji su formulisani po PIF modelu i uneti u katalog investicionih projekata u turizmu.

PROJEKTI

6.1. Razvoj zajedničkog turističkog proizvoda i podrška formiranju destinacijske menadžment organizacije na teritoriji Šumadije i Pomoravlja i Sremskog okruga

Aktivnost Realizacija prema akcionom planu projekta koji je odobren u okviru Programa regionalnog i ruralnog razvoja u Srbiji, završen projekat, predat i odobren završni izveštaj; model za formiranje i upravljanje DMO predat Ministarstvu turizma, trgovine i telekomunikacija; usvojena regionalna strategija razvoja turizma.

Rezultati

- Definisani program razvoja turizma za makro destinaciju Šumadija i Pomoravlje i planovi razvoja turističkih proizvoda za turističke destinacije Topola-Arandjelovac i Kragujevac-Pomoravlje;
- Definisani model za formiranje i upravljanje DMO za makro destinaciju Šumadija i Pomoravlje; predat Ministarstvu turizma, trgovine i telekomunikacija
- Organizovan zajednički nastup na međunarodnom sajmu turizma u Brnu «Regiontour 2019», od 17-20.01.2019. Osim predstavnika 10 lokalnih samouprava, sajmu su prisustvovali predstavnici Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, Razvojne agencije Srbije i načelnica Šumadijskog upravnog okruga.
- Realizovano mapiranje pešačkih i biciklističkih staza u regionu i unos interaktivnih mapa staza na regionalni turistički web sajt.
- Biciklističke staze: Arandjelovac 34km; Kragujevac 43km; Čuprija 41km; Paraćin 38km; Rekovac 51km; Knić 44km; Topola 50km; Rača 44km; Batočina 39km; Lapovo 13km; Svilajnac 62km; Despotovac 43km. Ukupno 502km i "Veliki krug" 490km
- Pešačke/planinarske staze: Arandjelovac 19km; Kragujevac 20km; Čuprija 21km; Paraćin 20km; Rekovac 33km; Knić 27km; Topola 9km; Rača 26km; Batočina 16km; Lapovo 7km; Svilajnac 16km; Despotovac 18km. Ukupno 232km.
- Realizovana signalizacija 6 selektovanih biciklističkih staza i uređenje 6 pešačkih staza. Uređenje pešačkih/planinarskih staza uključuje krčenje,

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

čišćenje, markiranje i postavljanje odmorišta sa klupama i nadstrešnicom.

- Dizajniran i funkcionalan web sajt www.visitsumadija-pomoravlje.rs Na sajtu predstavljene interaktivne mape biciklističkih i pešačkih staza sa pratećom turističkom ponudom 12 opština Šumadije i Pomoravlja.
- Izrađen katalog investicionih projekata u turizmu za Šumadiju i Pomoravlje (9 opštinskih i 3 regionalna projekta).

6.2. Projekat INSIGHTS

Aktivnost Realizacija aktivnosti u skladu sa akcionim planom projekta koji je odobren u okviru Dunavskog transnacionalnog programa

- Rezultati**
- Finalizirana strategija razvoja sporog, zelenog i zdravog turizma; Strategija predata na uvid osnivačima na 59. skupštini osnivača, 21.06.2019.
  - Održan okrugli sto na temu zakonskih i institucionalnih okvira za razvoj sporog, zelenog i zdravog turizma na teritoriji šumadije i Pomoravlja
  - Potpisan memorandum o razumevanju i saradnji članica mreže 4 centra za spori, zeleni i zdravi turizam: Aranđelovac/Topola, Kragujevac/Knić, Rekovac i Despotovac.
  - Kreirana i aktivna FB stranica Visit Šumadija i Pomoravlje – aktivno učešće centara u promociji turističke ponude i događaja na teritoriji regiona
  - Opremljeni centri tehničkom opremom i nameštajem
  - Realizovana vodička tura (Tour&picnic) za predstavljanje centara, kulturnog nasleđa, lokalnih proizvoda i manifestacija. Povodom II levačkog vinskog festivala u Rekovcu i planinarske akcije na planini Bešnjaji.
  - Promovisan ponuda sporog, zelenog i zdravog turizma regiona na portalu Priče sa dušom u uzdarnom periodu između sajma turizma u Beogradu i početka prolećne sezone 2019. godine.

6.3. Projekat ADRION 5 SENSES

Aktivnost Realizacija projekta u skladu sa akcionim planom projekta koji je odobren u okviru Jadransko jonskog transnacionalnog programa

- Rezultati**
- Definisana strategija razvoja multisenzornog turističkog proizvoda i marketinga
  - Mapirani lokaliteti za elektronsku Multisenzornu mapu (WebGis za svih 5 čula, rute i kalendar turističkih/kulturnih manifestacija) za teritoriju Šumadije i Pomoravlja koja će biti integrisana u transnacionalni turistički web portal i ADRION Mapu čula.
  - Urađena analiza potreba za obukama u oblasti razvoja multisenzornog turističkog proizvoda.
  - Organizovana dvodnevna studijska poseta primerima dobre prakse u oblasti kreiranja održivog integrisanog turističkog proizvoda i marketinga, 12-13.11.2019, na teritoriji Vojvodine (Perkov salaš i Vrdnička kula) i Centralne Srbije – Šumadijski vinski rejon, Vinarija Despotika. Učesnici studijske posete: donosioci odluka na lokalnom nivou, Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija, Razvojna agencija Srbije, REDASP projektni tim.
  - Održan seminar u okviru studijske posete na teme: Brendiranje destinacije i Marketing (Digitalni marketing).

6.4. Projekat Razvoj lovnog turizma u regionu

Aktivnost Razvijen i predat projekat Ministarstvu turizma, trgovine i telekomunikacija

Rezultati Na osnovu analize potreba i inicijative za unapređenje uslova za razvoj lovnog turizma na teritoriji Šumadijskog okruga, izrađena je projektna aplikacija „Međuopštinski projekat za razvoj lovnog turizma na teritoriji Šumadijskog okruga“. Projektna aplikacija je odobrena u iznosu od 10.000.000 RSD od strane Ministarstva

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

turizma, trgovine i telekomunikacija i uključuje realizaciju aktivnosti na teritoriji 3 opštine, Rače, Knića i Batočine:

- Opremanje objekta lovačkog doma u Rači
- Rekonstrukcija i dogradnja lovačkog doma u Gruži (Knić)
- Adaptacija i sanacija lovačkog doma u Batočini

Tokom 2019. godine započeto je sa realizacijom aktivnosti kroz realizaciju promotivnih aktivnosti u elektronskim medijima, prezentaciju na Sajmu turizma u Kragujevcu i izradom konkursne dokumentacije za sprovođenje javnih nabavki za lovačke domove u Rači i Batočini. Kompletna realizacija projekta planirana je do maja meseca 2020. godine.

7. PODRŠKA RAZVOJU KULTURE I OBRAZOVANJA

7.1. PROGRAMSKA AKTIVNOST: SEKTORSKI SAVET ZA KULTURU I OBRAZOVANJE

PROJEKTI

Digitalizacija uživanja kulturnog, umetničkog i duhovnog nasleđa Srbije i srpskog naroda.

Aktivnost Priprema i realizacije projekta «Izložba proširene stvarnosti antičkog grada Horreum Margi»

Rezultati **U okviru Programa:** Promocija i popularizacija inovacija i inovacionog preduzetništva za 2019. godinu, Republika Srbije i Kabineta ministra bez portfelja zaduženog za inovacije i tehnološki razvoj, u saradnji sa LS Čuprija napisan je i odobren za realizaciju projekat «Izložba proširene stvarnosti antičkog grada Horreum Margi». Projekat se oslanjao na **meru programa:** Sprovođenje projekata čiji je cilj digitalizacija uživanja kulturnog, umetničkog i duhovnog nasleđa Srbije i srpskog naroda

Lokacija realizacije projektnih aktivnosti je Opština Čuprija, Pomoravski okrug i muzej «Horreum Margi – Ravno, Čuprija».

Cilj projekta je bio obezbeđivanje pristupa istorijskom nasleđu kulturnog i duhovnog sadržaja Muzeja «Horreum Margi» u Opštini Čuprija kroz materijalnu animaciju i virtualnu rekonstrukciju objekata, pratećih sadržaja i života u određenom istorijskom periodu.

Vrednost projekta je bila: 1.368.750,00 dinara

Nosilac projekta je bila Opština Čuprija, a Regionalna agencija za ekonomski razvoj partnerska organizacija.

Rezultat koji je ostvaren realizacijom projektnih aktivnosti je stvorena interaktivna postavka Izložbe proširene stvarnosti antičkog grada Horreum Margi u svrhu digitalizacije kulturnog i duhovnog nasleđa opštine Čuprija.

Projekat je trajao od 01. septembra do 31. decembra 2019. godine.

Projekat Valorizacija kulturnog nasleđa kroz turizam i uključenost MSP

Aktivnost Pripremljen predlog projekta

Rezultati Sa predlogom projekata "Valorisation of cultural heritage through tourism and involvement of SMEE" REDASP je konkurisala na javni poziv raspisan od strane Ambasade Republike Bugarske, u okviru Zvanične razvojne pomoći ambasade Republike Bugarske. Vrednost projekta: 34.558,30 evra. Projekat nije odobren za finansiranje.

OSTALO

VII 1 Saradnja sa institucijama i organizacijama kulture

- Aktivnost** Saradnja sa Zavodom za proučavanje kulturnog razvitka
Tokom 2019. godine Zavod za proučavanje kulturnog razvitka realizovao je istraživanje „Uloga regionalnih razvojnih agencija u razvoju kulture u Srbiji“.
Ciljevi istraživanja su bili: da se prikupe osnovne informacije o regionalnim razvojnim agencijama (osnivači, pravna forma, način funkcionisanja, aktivnosti) i o uslugama koje su pružile za potrebe projekata koji se tiču kulture; da istraži mesto kulture i projekata u kulturi u lokalnim i regionalnim planovima, i usmerenost jedinica lokalne samouprave na međusobnu saradnju, posebno kada je kultura u pitanju.
Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja je učestvovala u istraživanju popunjavanjem pisane ankete.
- Rezultati**

8. PODRŠKA UNAPREĐENJU SISTEMA ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE

PROJEKTI

8.1. Situaciona analiza pristupa vodi i sanitaciji za decu u školama u ruralnim oblastima Šumadije i Pomoravlja – investiciona komponenta

- Aktivnost** Izrada i promocija investicionog projekta za adaptaciju jednog dela školskih objekata na teritoriji regiona u skladu sa investicionom studijom
- Rezultati** REDASP pripremila predlog projekta “Unapređenje vodosnabdevanja i sanitarno-higijenskih uslova u 11 seoskih osnovnih škola na teritoriji Šumadije i Pomoravlja“ u vrednosti od 9.795.365,50 RSD, sa kojim je konkurisala na javnom konkursu Ministarstva pravde Republike Srbije za dodelu sredstava prikupljenih na osnovu odlaganja krivičnog gonjenja. Projekat nije odobren za finansiranje.
REDASP se obratila jedinicama lokalne samouprave u cilju blagovremenih priprema za dalju realizaciju investicione komponente sa predlogom da prilikom pripreme budžeta JLS za 2020. godinu predvide i sredstva za realizaciju investicije u nekoj od škola, po prioritetu, sa njihove teritorije.

8.2. Akcioni plan za unapređenje jednakog pristupa vodi i sanitaciji u Šumadiji i Pomoravlju

- Aktivnost** Usvajanje Akcionog plana
- Rezultati** Na sastanku Zajedničkog tela za praćenje sprovođenja Protokola o vodi i zdravlju održanom 27. februara 2019. Akcioni plan je prezentovan i jednoglasno usvojen.

9. UNAPREĐENJE KAPACITETA TERITORIJE ZA PLANIRANJE I APSORPCIJU SREDSTAVA IZ RAZVOJNIH FONDOVA

Programske aktivnosti:

- 9.1. Izrada strategija, planova implementacije lokalnih razvojnih strategija i razvoj projekata
- 9.2. Izrada sektorskih planova/strategija
- 9.3. Izrada studija/analiza
- 9.4. Informisanje
- 9.5. Obuke
- 9.6. Povezivanje sa partnerskim regijama i lokalnim samoupravama

9.1. PROGRAMSKA AKTIVNOST: IZRADA STRATEGIJA, PLANOVA IMPLEMENTACIJE LOKALNIH RAZVOJNIH STRATEGIJA I RAZVOJ PROJEKATA

- Aktivnost** Izrada/završetak lokalnih strategija; Izrada lokalnih planova implementacije
- Rezultati**
- Strategija održivog razvoja opštine Čuprija 2019-2024 – usvojena;
  - Strategija održivog razvoja grada Kragujevca/ Plan razvoja grada Kragujevca 2020-2030 – finalizacija - Urađeno: SEA, ažuriranje vizije, sektorske SWOT analize, bodovanje i objedinjena SWOT analiza, definisanje razvojnih prioriteta, strateških i operativnih ciljeva; otvorena OLED baza; organizovan info dan za preko 100 učesnika na temu razvoja projektnih ideja i unosa u OLED bazu; uneto 512 projektnih ideja i prikupljeno dodatnih 98 od predstavnika mesnih zajednica;
  - Otpočeto usklađivanje dokumenta sa novim Zakonom o planskom sistemu RS i propisanom metodologijom.
- Aktivnost** Razvoj projekata iz planova implementacije
- Rezultati**
1. Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija - Javni konkurs za dodelu subvencija i transfera namenjenih za projekte razvoja turizma u 2019. godini. Turisticka organizacija opštine Čuprija, „Izrada turisticke mape opštine Čuprija“ vrednost: 150.000,00 RSD status: nije odobren
  2. Kabinet ministra bez portfelja zaduženog za demografiju i populacionu politiku - Javni poziv za dodelu bespovratnih sredstava za sufinansiranje mera populacione politike jedinica lokalne samouprave u Republici Srbiji u 2019. godini.
Opština Topola, projekat koji se oslanjao na 2 mere populacione politike:
I Podrška unapređenju uslova za boravak dece u školama i vrtićima na teritoriji Opštine Topola i edukacija vaspitača i dece.
II Podrška zdravstvu kroz podizanje kapaciteta zdravstvenih usluga za očuvanje zdravlja žena u periodu trudnoće, edukacija zdravstvenog osoblja, trudnica, potencijalnih roditelja i edukaciju mladih, za savremeno planiranje porodice.
vrednost: 8.120.397,70 RSD
status: odobren
  3. UNOPS-SWISS PRO, Programa podrške JLS u uspostavljanju Savetodavne sluzbe za gradjane.
Opština Čuprija, „Savetodavna služba za gradjane opštine Čuprija“.

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
Šumadije i Pomoravlja

vrednost: 22.742,97 USD

status: odobren

4. Ministarstvo pravde – Javni konkurs za dodelu sredstava prikupljenih po osnovu odlaganja krivičnog gonjenja.
Kragujevac, „Adaptacija i sanacija fiskulturne sale osnovne škole «Sreten Mladenović» u Desimirovcu“, Kragujevac
vrednost: 7.405.709,00 RSD
status: nije odobren
5. Kabinet ministra bez portfelja zaduženog za inovacije i tehnološki razvoj - Program za promociju i popularizaciju inovacija i inovacionog preduzetništva.
Opština Čuprija, „Izložba proširene stvarnosti antičkog grada Horreum Margi Ravno“.
vrednost: 1.368.750,00 RSD
status: odobren
6. Vlada Švajcarske u saradnji sa UNOPS i SKGO, Podrška jedinicama lokalne samouprave u jačanju kapaciteta za unapređenje elektronske uprave.
Opština Rekovac, "Virtualni matičar".
vrednost: 6.300,23 USD
status: odobren
7. Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja - Javni poziv za podnošenje predloga projekata koji se finansiraju iz budžeta Republike Srbije u okviru Programa raspodele investicionih sredstava Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja za 2020. godinu.
Srednja škola „Kralj Petar I“ Topola, „Renoviranje škole i rekonstrukcija dela škole u Dom učenika“
vrednost: 93.186.394,60 RSD
status: u proceduri
8. SKGO i UNDP uz finansijsku podršku Švedske međunarodne razvojne agencije (SIDA) - Javni poziv za podnošenje prijave za podršku LS za uspostavljanje budžetskih portala.
Opština Paraćin, „Unapređenje transparentnosti upravljanja javnim finansijama lokalne samouprave (Budžetski portal)“
vrednost: *projekat bez budžeta – tehnička podrška*
status: u proceduri
9. Ambasada Japana u Republici Srbiji - Programa donacija za osnovne potrebe stanovništva (POPOS).
Predškolska ustanova «Bambi» Paraćin, „Rekonstrukcija i adaptacija obdaništa «Kolibri» u Paraćinu“.
vrednost: 76.650,53 €
status: u proceduri

Vrednost odobrenih projekata iznosi: 12.555.362,16 RSD.

Vrednost projekata koji su u proceduri iznosi: 102.154.506,61 RSD.

- Aktivnost** Evaluacija regionalne strategije održivog razvoja Šumadija i Pomoravlja
- Rezultati** U drugoj polovini 2019. godine, Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja započela je proces evaluacije Regionalne strategije održivog razvoja Šumadije i Pomoravlja za period 2011-2021. Utvrđivanje stepena realizacije projekata bila je tema ovog finalnog procesa evaluacije strategije. Na osnovu dobijenih povratnih informacija od ukupno 44 kontaktiranih institucija i organizacija (predlagača 515 projektnih ideja koje su ušle u Regionalnu strategiju održivog razvoja Šumadije i Pomoravlja za period 2011-2021.) njih 12 je poslalo odgovor za 95 projekata. Analiza na ovom uzorku je pokazala da je:
- 51 projekat realizovan,
  - 12 projekata nije realizovano,
  - 6 je započeto ali nije nastavljeno,
  - od 8 projekata se odustalo,
  - 6 je u planu da se realizuje,
  - dok je 12 predloga projekata delimično ili u potpunosti realizovano kroz slične inicijative.
- Za 420 predloga projekata nema povratnih informacija o statusu.

9.2. PROGRAMSKA AKTIVNOST: IZRADA SEKTORSKIH PLANOVA/STRATEGIJA

- Aktivnost** Koordinacija izrade/završetka sektorskih strategija
- Rezultati**
- Program razvoja turizma opštine Čuprija 2020-2022 – završen, dat na javnu raspravu
  - Strategija razvoja poljoprivrede opštine Aranđelovac 2020-2025. – završen
  - Strategija razvoja poljoprivrede opštine Paraćin 2020-2025 – finalizacija (Urađeno: SEA, SWOT analize, definisana vizija, prioriteti, strateški i operativni ciljevi, otvorena OLED baza, početak unosa projekata u OLED bazu)

9.3. PROGRAMSKA AKTIVNOST: IZRADA STUDIJA/ANALIZA

- Aktivnost** Izrada studija/analiza
- Rezultati**
- Analiza potreba za obukama u oblasti razvoja integrisane turističke ponude – u okviru projekta ADRION 5 SENSES
  - Analiza tržišta za turistički proizvod i destinaciju Šumadija i Pomoravlje; u okviru projekta ADRION 5 SENSES
  - Izrađen biznis plan za dugoročni investicioni kredit za Grad Kragujevac

9.4. PROGRAMSKA AKTIVNOST: INFORMISANJE

- Aktivnost** Plasiranje informacija sa nacionalnog i međunarodnog nivoa
- Rezultati** Plasirano 89 informacija o otvorenim konkursima sa nacionalnog i međunarodnog nivoa jedinicama lokalne samouprave i drugim organizacijama sa teritorije

9.5. PROGRAMSKA AKTIVNOST: OBUKE

Aktivnost Realizovanje obuke Osnove identifikacije i priprema projekata u skladu sa EU pravilima od strane zaposlenih u REDASP

Rezultati U svrhu podizanja kapaciteta ljudskih resursa u opštinama regiona Šumadije i Pomoravlja, za pripremu i pisanje predloga projekata, REDASP je u toku 2019. godine, pružila podršku lokalnim samoupravama kroz održane obuke za zaposlene u ustanovama, preduzećima, lokalnoj upravi (školama, bibliotekama, pozorištima, kulturno-umetničko-sportskim društvima, turističkim organizacijama, domovima zdravlja i sl.), kao i organizacijama civilnog društva.

1. Obuke su održane u 5 lokalnih samouprava: Batočina, Kragujevac, Knić, Topola i Čuprija.

2. Obuke je pohađalo ukupno 93 polaznika, od kojih su:

- 20 iz Čuprije,
- 9 iz Kragujevca,
- 28 iz Topole,
- 17 iz Batočine,
- 19 iz Knića